

Společnost pro historii potápění – Česká republika

Co všechno neodnesl čas...

III.

Historie potápěčských klubů České a Slovenské republiky

História potápačského klubu Planktón Trnava

*Historie klubu sportovního potápění
Delfín Šurany*

*Historie organizace sportovních potápěčů
v n. p. Tesla Hloubětín od roku 1957 do roku 1970*

*Historie potápěčského klubu Aquaclub
Havlíčkův Brod*

*Historie potápěčského klubu Nautilus
Chodov u Karlových Var*

Historie potápěčského klubu PERMON Ostrava

*Historie speleopotápění v jeskyňářské
skupině Pustý žleb*

Klub potápěčů Chomutov z. s.

Klub potápěčů Pardubice

Klub sportovních potápěčů Miřetice-Ležáky

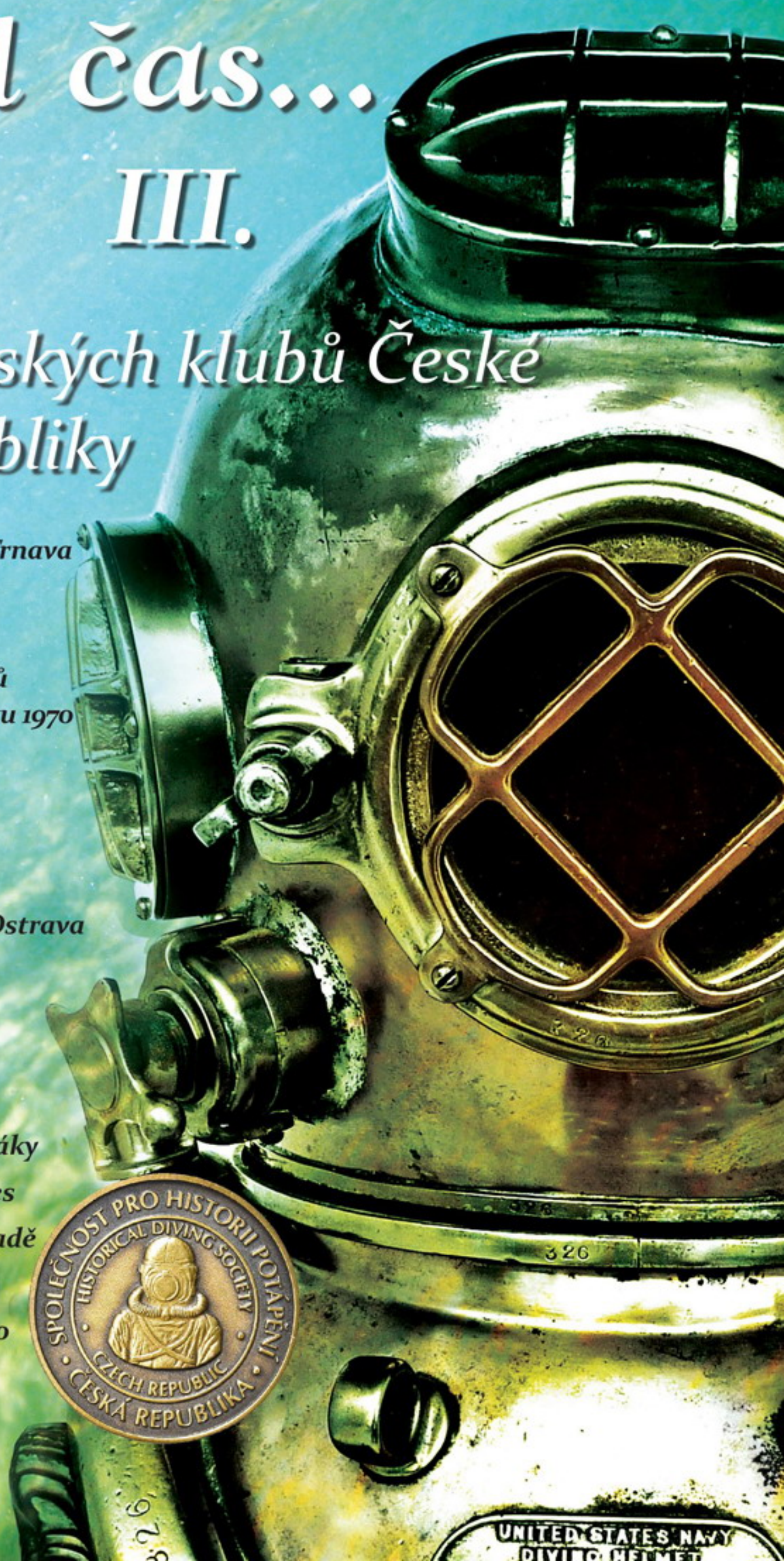
Potápačský klub MANTA Spišská Nová Ves

Potápěči na Jablonecké (Mšenské) přehradě

Potápěčský klub HASTRMAN Benešov

Záchranná akce v Amatérské jeskyně 1970

*ZO 7-02 ČSS, Speleopotápěčská skupina
,Hranický kras' Olomouc*

Společnost pro historii potápění Česká republika

Co všechno neodnesl čas ... III.

**HISTORIE POTÁPĚČSKÝCH KLUBŮ ČESKÉ
A SLOVENSKÉ REPUBLIKY**

Zpracoval kolektiv autorů potápěčských klubů a ZO ČSS

Olomouc

2021

Dušan Šuráni, Ing. Josef Jan Dvořáček a kol.

Co všechno neodnesl čas ... III.

Historie potápěčských klubů České a Slovenské republiky

Grafická úprava a sazba: Dušan Šuráni

Vydání první

Tisk: **MORAVAPRESS**, s.r.o., Ostrava
TISKÁRNA

Slovo editorů

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

dostává se vám do ruky jedinečná publikace svého druhu, která volně navazuje na předchozí dva díly knihy „Co všechno neodnesl čas ...“ a je obrazovým pokračováním historického díla Josefa Jana Dvořáčka „Historie potápění v Českých zemích a na Slovensku.“ Všechny tři knihy měly mezi potápěči a veřejností natolik velký ohlas, že se členové Společnosti pro historii potápění ČR (HDS CZ) usnesli na své podzimní Valné hromadě v roce 2016 na vydání třetího dílu. Ten pojednává o historii potápěčských klubů České a Slovenské republiky.

Stála před námi velká výzva, neboť jsme si byli vědomi toho, že pamětníků z počátků československého potápění už je v klubech velmi málo. Tohoto nelehkého úkolu se ujal protagonista druhého dílu knihy „Co všechno neodnesl čas ...“ Ing. Miroslav Netrefa. Měl jasnou vizi o obsahu historie klubů a zpracoval návrh osnovy, kterou v dubnu 2017 připojil k výzvě členům HDS CZ a jednotlivým potápěčským svazům České a Slovenské republiky. Osloveni byli i členové České speleologické společnosti, neboť také jeskynní potápění tvoří podle našeho názoru nedílnou součást československé potápěčské historie.

Podobně jako ve druhém dílu měli autoři vtěsnat historické příběhy svých klubů včetně obrazové části do dvaceti stran, což se týkalo přibližně dvaceti subjektů. Jenže po roce Mirek Netrefa označil stav přípravy třetího dílu jako málo uspokojivý, což bylo ještě diplomatické označení, protože přislíbené příspěvky povětšinou nedorazily. Ani v roce 2018 jich neměl dostatek k tomu, aby mohla publikace spatřit světlo světa, a tak prodloužil lhůtu pro dodání podkladů do konce března 2019. Už v tu dobu i v následném roce jsme Mirkovi nabízeli svou pomoc.

V srpnu 2020 jsem dokončil zpracování historie potápěčského klubu Subaquclub Delfín Tábor, kterou jsem následně vydal knižně pod názvem „Delfín pod hladinou Jordánu“. Původně měla být právě součástí připravovaného třetího dílu, jenže počet připravených stránek převyšoval požadovaný rozsah. Jakékoliv krácení nashromážděných informací, poznatků a vzpomínek by však zcela postrádalo smysl, a tak jsem zvolil opačnou cestu. K historii tábořského klubu jsem doplnil jihočeské potápění, průzkum Chýnovské jeskyně i další zajímavé příběhy z klubových aktivit a vydal samostatnou publikaci. S ohledem na pandemii koronaviru jsem se nakonec pustil do její distribuce až začátkem prosince, kdy se snížila omezení na shromažďování osob. Bylo to dobrá volba, protože předvánoční doba zvýšila zájem o mou knihu téměř o třicet procent. A protože měla skutečně úspěch, ani na chvíli jsem nelitoval času stráveného při více než dvouletém pátrání po informacích a jejich ztvárnění do textové a obrazové podoby.

Koncem března 2021 jsem dokončil historii svého mateřského klubu Delfín Šurany a chtěl jsem, aby byla součástí tohoto třetího svazku. Pracoval jsem na ní téměř čtyři měsíce, jenže pak mi Mirek Netrefa sdělil, že knihu zřejmě vůbec nevydá. To mě opravdu zamrzelo... V dubnu se Mirek opravdu tvorby publikace vzdal s odůvodněním, že už nemá čas, aby sesbíraný materiál dále zpracoval, což samozřejmě není snadný úkol. Není totiž možné, aby příspěvky autorů-laiků mohly projít tiskem bez jakékoliv předchozí úpravy, nemluvě o fotografiích vyžadujících z velké části práci kvalifikovaného grafika, aby například na starých snímcích bylo vůbec něco vidět. Ve chvíli Mirkovy kapitulace to vypadalo, že se nad třetím pokračováním „zavřela voda“.

Ptal jsem se sám sebe: Mám se tak zapeklité výzvy sám ujmout? Rozhodování nebylo dlouhé. Zavola jsem Mirkovi, že od něj nashromážděné písemné materiály a fotografie převezmu a dovedu je do zamýšlené finální podoby. Předpokládal jsem, že když zvládnou vydat knihu o příběhu jednoho klubu, poradím si i s historií dvaceti klubů. Netušil jsem ale, v jakém stavu podklady pro třetí díl „Co všechno neodnesl čas...“ vlastně jsou.

Až když jsem je v polovině dubna na externím disku obdržel, pochopil jsem, co všechno jsem si na svá bolavá bedra vlastně naložil. Více než polovina z devatenácti zaslaných příspěvků neodpovídala podmínkám, které Mirek při koncepci publikace stanovil: zaslat v jedné složce očíslované kvalitní fotky vhodné pro tisk (s rozlišením nejméně 300 DPI), zvlášť dodat ve Wordu text historie s čísly, kam vložit fotografie, a v dalším samostatném textovém souboru pak i popisy očíslovaných fotografií. Některé

příspěvky ale nebyly kompletní, a co hůř, snad třetina podkladů dorazila pouze v jediném textovém souboru včetně fotografií a jejich popisů. A aby toho nebylo málo, někteří zpracovatelé si napsali svoji „soukromou historii“, upřednostňující na fotografiích především sebe. Z toho pochopitelně vzešel problém, kterak poté nabízet knihu ostatním členům klubu.

Jenže co naplat...? S Pepou Dvořáčkem jsme si sedli k počítači, prošli si jednotlivé příspěvky a stanovili si další postup. Rozdělili jsme si role tak, že Pepa zkontroluje a případně přepracuje textovou část, a já se ujmu tvorby obrazové části s popisy.

Znovu jsme tedy museli navázat kontakty s autory jednotlivých příspěvků a připomenout jim stanovené podmínky, jejichž splnění jsem od nich posléze tvrdě vyžadoval. A aby naše práce nepřišla vniveč, stanovili jsme klubům požadavek na odběr minimálně 10 knih.

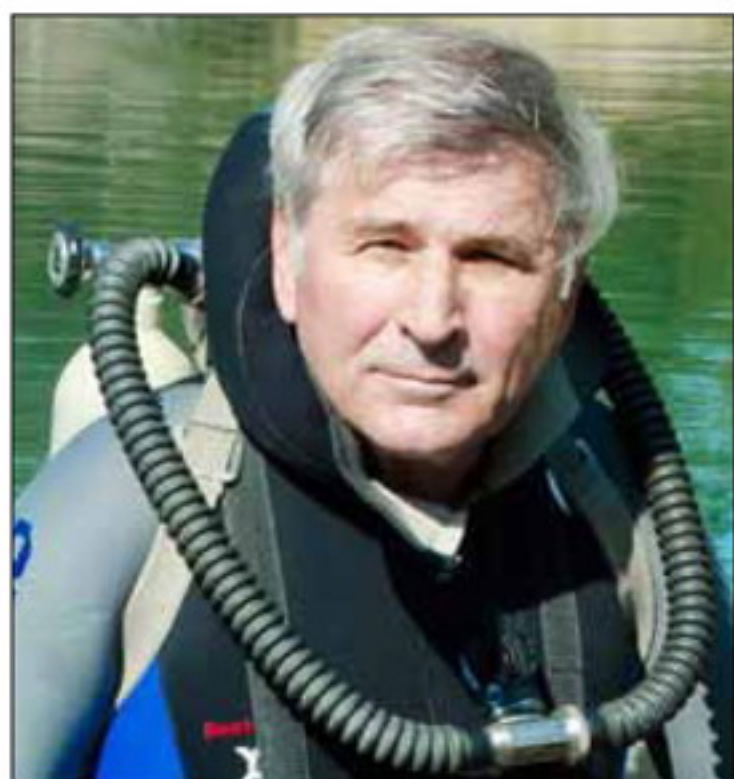
Faktem je, že u některých příspěvatelů jsme museli o doplnění textů a vhodných fotografií doslova žadonit. Takhle jsme si ale práci na tvorbě knihy rozhodně nepředstavovali! Přece jen jsme očekávali větší spolupráci s autory příběhů a často nám nezbývalo, než jim pomáhat se zpracováním klubové historie při osobní návštěvě. Navzdory enormní snaze se nám ani tak nepodařilo dopracovat všechny převzaté materiály do finální podoby. Vždyť někteří z jejich autorů neprojevili přes naši četnou urgenci ani ten nejmenší zájem své příspěvky dokončit. A proto – aby se neopakoval truchlivý scénář z předchozích let – jsme byli nuceni rázně stanovit konečný termín pro dodání podkladů, neboť jsme si vymínili vydat knihu do letošních Vánoc.

Ted' už se ale přesuňme do příjemnějších zákoutí našeho společného úsilí. Přes zmíněné obtíže při zpracování publikace bychom rádi poděkovali všem autorům, kteří iniciativně a zodpovědně spolupracovali na dokončení této publikace. Finální texty a upravené fotografie jsem graficky upravoval v Publisheru a ve formátu PDF zasílal grafikovi ostravské tiskárny MORAVAPRESS, s.r.o.

Toto vydání má za cíl obohatit historii československého potápění o další publikaci zachycující vznik našeho překrásného sportu, jeho vývoj a současnost v prostředí jednotlivých potápěčských klubů. Pro naši HDS CZ by bylo vítaným zadostiučiněním, kdyby inspirovala další kluby k nahlédnutí do své historie. Jistě se totiž najdou veteráni-potápěči, kteří na začátky potápění ve svém klubu ještě nezapomněli a dokážou své vzpomínky a příběhy zvěčnit do textů a obohatit o působivé fotografie.

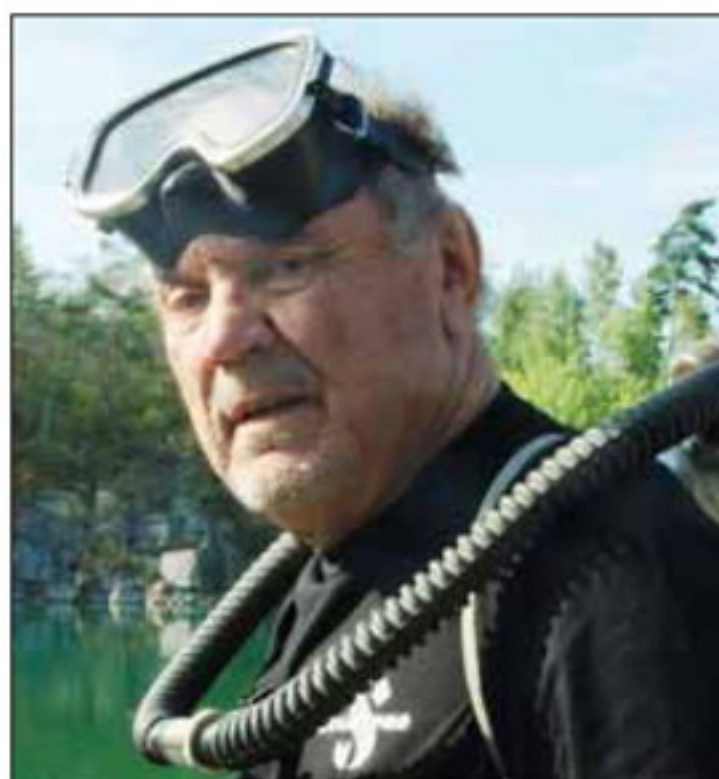
Pevně věříme, že se vám toto unikátní dílko bude líbit.

V Olomouci dne 9. listopadu 2021

Dušan Šuráni (*1946)

V Ostravě dne 9. listopadu 2021

Ing. Josef Jan Dvořáček (*1937)

História potápačského klubu Planktón Trnava

Úvodom

Začiatkom apríla 2021 som oslovil Štefana Tótha a Juraja Polakoviča, zakladateľov trnavského potápačského klubu Planktón s ponukou, že im spracujem históriu klubu. Veľké množstvo podkladov, predovšetkým bohatý fotografický archív, vhodne doplnilo osobné stretnutie u Štefana Tótha v Klčovanoch, na ktorom sme spoločnými silami vytvorili koncept histórie klubu. Zvlášť prvá klubová kronika konkrétne mapuje začiatky trnavského potápania, jednotlivé klubové potápačské akcie doplnené fotografiami a článkami z regionálnej a celoslovenskej tlače.

Založenie trnavského potápačského klubu

Potápačský klub Planktón vznikol 11. januára v roku 1977 v Trnave z iniciatívy Štefana Tótha (*1951) a Juraja Polakoviča (*1953). Najprv sa prihlásili do klubu v Jaslovských Bohuniciach, ale nikto sa k nim nepridal. Zostali sami, ako aj ich predstavy a sny o potápaní. Preto sa rozhodli založiť si vlastný potápačský klub v Trnave. Pridali sa k nim Peter Psota st. (*1951), Rudolf Černý, Ing. Juraj Ruderer (*1956), Marián Poláček, Ján Domoradský, Karol Vinš (*1962), Jozef Vavro, Roman Višňovský a Imrich Tóth. Títo prví nadšenci predstavovali prvú generáciu trnavského potápačského klubu.

Logo klubu

Zakladajúca schôdza potápačského trnavského klubu Planktón v januári 1977. Na snímke členovia rady klubu, zľava Peter Psota st., Rudolf Černý a Štefan Tóth

Ďalším klubovým autom bola AVIA A-30 , ktorou trnavskí potápači jazdili na potápačské akcie nielen v domácich lokalitách, ale aj do zahraničia

Senec, 1980. Na snímke sú zľava Rudolf Černý, Ing. Juraj Ruderer a Kamil Grman

Veľký Meder, 1980. Kondičné potápanie. Na člne zľava Štefan Tóth a potápač Marián Poláček

V lete v tomto roku organizoval klub aj I. ročník klubových pretekov v plávaní s plutvami a v rýchlostnom potápaní. Medzi účastníkmi boli Juraj Palkovič, Peter Horváth, Rudolf Černý a Štefan Tóth.

Aktivity klubu rýchlo rástli, ako aj počet členov a ich skúsenosti. V marci 1981 usporiadal klub prvé okresné majstrovstvá v plutvovom plávaní a v rýchlostnom potápaní. Konali sa v krytom bazéne PF UK

Historie klubu sportovního potápění Delfín Šurany

Úvodem

K tomu, abych mohl na těchto stránkách oživit historii šuranského potápěčského klubu Delfín, musel jsem vyhledat řadu dokumentů a fotografií z konce padesátých až osmdesátých let minulého století. Požádal jsem Milana Sucháně, Mikuláše Kodadu a další bývalé členy klubu o informace, které by mi pomohly doplnit mé již dříve zpracované články o Milanovi a jeho kamarádech. Mužích spojených s historií šuranského potápění.

Logo klubu

Příběh prvních potápěčských začátků a založení potápěčského klubu jsem dobře znal, neboť jsem byl jeho přímým účastníkem. První zanoření s dýchacím přístrojem jsme provedli právě s Milanem a Mikim v šuranských šterkovištích a mrtvých ramenech řeky Nitry.

Cenný materiál mi poskytl poslední předseda klubu Ján Nagy ze Šuran, který má u sebe kroniku klubu vedenou Petrem Nagym od května roku 1983 do roku 1986. Její texty i fotografie konkrétně mapují jednotlivé potápěčské a vodácké akce, pořádané Ústřední radou potápění a branného vodáctví (ÚR PBV) Svazarmu SR, OV Svazarmu, ZO Svazarmu koncernového podniku Elitex Šurany a samotným potápěčským klubem.

Velké opory při hledání informací jsem našel v Ing. Peteru Kleinertovi z Bratislavy, Jánú Morvayovi z Komárna a Oto Bršelovi z Nových Zámků. Jejich vzpomínky a poskytnuté fotografie vhodně vyplnily mezery v mých dřívějších materiálech.

Počátky šuranského potápění Od parašutismu k potápění

Tím opravdu prvním potápěčským nadšencem v Šuranech byl Milan Sucháň. Jako mladý svazarmovec se nejdříve věnoval parašutismu. První seskok padákem absolvoval v roce 1952 na letišti ve Vajnorech a učarovalo mu to natolik, že ho parašutismus provázal i vojenskou základní službou, kterou absolvoval u leteckého pluku v Čechách jako „padáčkář“. Jeho hlavní činností bylo balení padáků a plnění záchranných přístrojů do padáků pro piloty tryskových letadel. A právě tehdy, při přepouštění kyslíku do těchto záchranných přístrojů, ho přepadla čarovná myšlenka: Co takhle použít podobný dýchací systém i pod vodou...!?

Tady se musím vrátit v čase trochu zpátky. Milan bydlel nedaleko řeky Nitry a šuranských šterkovišť, ve kterých bývala čistější voda. Už tehdy při koupání ho bavilo objevovat nové světy pod vodní hladinou. A nejvíc ho přitahovaly ryby. Aby se mohl zanořit, k tomu potřeboval dýchací zařízení. A právě nyní mohl svůj nápad – sestavit potápěčský přístroj – plně realizovat. Na Slovensku bohužel v té době nebyla k mání žádná potápěčská technika a k dispozici vlastně neměl ani odbornou literaturu, ze které by se mohl dozvědět něco bližšího o principech činnosti potápěčských automatik.

První potápěčské přístroje a ponory pod vodu

Hned po návratu z vojenské základní služby v roce 1957 si Milan vyrobil první vlastní dýchací přístroj. Sestavil ho z jedné letecké třílitrové láhve a dvou dvoulitrových láhví z hasicích přístrojů s provozním tlakem na 150 barů.

Přístroj byl umístěn na prsou a neměl žádný regulátor tlaku vzduchu, resp. kyslíku. V té době se nedal sehnat stlačený vzduch, a tak se jako jediné vhodné médium pro dýchání pod vodou hodil průmyslový

Komjatice, léto 1985. Výcviková a rekreační základna u komjatické štěrkovny. Na snímku zleva jsou Mgr. Ing. Alžbeta Filagová (provdaná Danielová), Ján Morvay, před ním sedící Peter Nagy, Marika Chovancová, Anna Tökölyová, Ján Nagy a Milan Sucháň

V pátek 23. srpna 1985 se v Okoči u Velkého Mederu konaly v rámci soustředění potápěčů Slovenska stanovené ponory do hloubky 22 metrů, a to jako příprava ke zkouškám na kvalifikační stupeň bronzový odznak. Ze šuranského potápěčského klubu se této akce zúčastnili Ján Morvay, Ján Nagy, Peter Nagy, Ing. Peter Kleinert a Igor Čižmár (zleva)

Historie organizace sportovních potápěčů v n. p. Tesla Hloubětín od roku 1957 do roku 1970

Úvod k této historii

Zde je třeba říci, že na počátku pod názvem „potápěči z hloubětínské Tesly“ nebyli jen zaměstnanci tohoto podniku, ale též další pražští potápěči, kteří pracovali i v jiných závodech, ústavech, školách apod. Později řada z nich založila i další potápěčské organizace, nebo přešla do organizací jiných.

Názvy organizace sportovních potápěčů Tesly Hloubětín se často měnily. Organizace začala v roce 1957 jako „Potápěčský kroužek“ při 14. ZO Svazarmu Tesla Hloubětín. Později to byla „Skupina sportovně-branného potápění“, „Potápěčský oddíl“, „Klub branného vodáctví a potápění“, „Klub branného potápění“ apod.. Po vyčlenění „zájmové činnosti“ Svazarmu z podniků byla potápěčská skupina začleněna do 9. ZO Svazarmu Praha – potápěči. Později, v roce 1967, byla tato ZO pojmenována „Mersores Pragenses“ (v latině Pražští potápěči /doslovně ponořovači/).

Logo klubu

Lze říci, že až do přelomu let 1956/7 probíhaly počátky a rozvoj sportovního potápění neorganizovaně. Jednotlivci a skupinky nadšenců s velkým zájmem shlédli první filmy s potápěčskou tematikou, mezi něž patřily v roce 1955 film Hanse Hasse „Dobrodružství v Rudém moři“ a v roce 1956 legendární „Svět ticha“ Jacques Yves Cousteaua. Dalším zdrojem poznání byly knihy, mezi nimiž opět sehrála prim kniha Hanse Hasse „V říši korálů a žraloků“, jež vyšla česky již v roce 1944.

Pravděpodobně prvním písemným dokladem z historie čs. sportovního potápění je článek pracovníka KV Svazarmu Praha plk. Hampejze, který shrnuje fakta o stavu sportovního potápění v letech 1956/57. Článek vyšel pod názvem „Potápěčství – sport odvážných“ v časopise „Pracovník Svazarmu“ č. 1 a dále č. 2 z roku 1958 a to včetně seriálu fotografií z výcviku pod názvem „Svazarmovští potápěči“.

Začátky a vznik potápěčského kroužku

Toto vše bylo inspirací i pro skupinku nadšenců/zaměstnanců n.p. Tesla Hloubětín pro potápění, kteří si začali vyrábět základní potápěčskou výzbroj a to především brýle (masky) a později dýchací trubice. V obchodech se v té době začaly objevovat ploutve zn. Degufa/DDR, takže základní vybavení bylo kompletní. S tímto vybavením se členové této skupinky pod vedením Evžena Kocurka začali potápět v řekách, rybnících a v podnikovém nekrytém bazénu Tesly Hloubětín (dnes již neexistuje).

V tomto bazénu také probíhaly zkoušky a ověřování funkce amatérského kyslíkového přístroje zhotoveného Evženem Kocurkem a spolu s Josefem Černým zkoušeli různé varianty dýchacích trubic. Byly využity zkušenosti Pepy Černého, který v květnu 1957 měl vzácnou příležitost potápět se s komerčně vyráběným kyslíkovým potápěčským přístrojem Medi Nixe z NDR. Zde je třeba uvést, že v této době se potápěči orientovali při potápění s přístrojem na výrobu či konstrukci kyslíkových dýchacích přístrojů, neboť zde byly využívány a představovány kyslíkové přístroje pro hasiče a báňské záchranáře. Kyslík byl dostupný v podniku, neboť byl běžnou součástí svářecích autogenů. Tato cesta byla nejschůdnější, avšak doprovázena problémy. Již při první zkoušce tohoto přístroje pod vodou došlo k proniknutí vody do přístroje, jež rozpustila louh v pohlcovači CO₂ a ten poleptal Evžena v ústech. Při nehodě hbitě zasáhli

Dne 1. října 1965 proběhla akce potápěčů Tesly Hloubětín při průzkumu zatopené štoly v objektu továrny PAL v obci Žampach, za účasti Milana Bübla a jeho ženy, Luboše Bárty, Petra Chalabaly, Viktora Nováka, Oldřicha Lukše, Karla Rybáka, Jana Svobody, Bobiny Vicherkové a reportéra časopisu Signál. Po příjezdu do objektu n. p. PAL byl proveden první průzkum vstupu ve zcela zatopené chodbě a následně detailní průzkum technického stavu chodby kontrolou stropu, boků a počvy do vzdálenosti asi 80 metrů, kdy zatopená chodba vyústovala v přilehlém potoce.

Před průzkumem zatopené štoly v areálu továrny PAL v obci Žampach; zleva L. Bárta, P. Chalabala a O. Lukš

Akce „Kabel“ ve Vltavě, O. Lukš před ponorem obsluhován J. Rackem a F. Karasem

Náročnou akcí byla kontrola a vybójkování kabelu položeného přes Vltavu k budově předsednictva vlády. Akce proběhla 16. listopadu 1965 v mraze a sněhu. Všechny potápěče potrápila rýma a obtížné vyrovnávání tlaku ve středoušní dutině. Přesto svůj úkol úspěšně splnili. Akce se zúčastnili Ing. Karel Rybák (vedoucí), Zdeněk Skružný, Jirka Racek, Olda Lukš, Zdeněk Kalina (potápěči) a návodčí Franta Karas.

Od září 1965 pak pokračoval intenzivní potápěčský výcvik v bazénech Axa (stupeň A a nováčkové) a Juliska (stupně B, C a trénink závodníků) a to až do jara příštího roku, kdy začaly zájezdy na volnou vodu.

Aktuální složení předsednictva ústřední potápěčské sekce – vedoucím skupiny zahraničí je předseda našeho klubu Ing. Karel Rybák.

Před sestupem do jezera Heinitzsee v NDR; zleva Vladimír Janovský, Oldřich Lukš, náš německý kamarád Peter Scharf a Zdeněk Kalina

V závěru roku navštívil závod o „Zlatou ploutev Prahy“ pan Mares, majitel stejnojmenné firmy v Itálii, kdy popřál úspěšným závodníkům k jejich výsledkům a několik výrobků jeho firmy se stalo cenami pro vítěze v kategoriích mužů i žen.

Rok 1967 – konec svazarmovských ZO u národních podniků

Z rozhodnutí vrcholných orgánů KSČ a následně Svazarmu, opouští ZO Svazarmu podniky, u kterých působily a stávají se samostatnými ZO pod okresními (obvodními) a krajskými (městskými) výbory Svazarmu. Tím přicházejí o významnou finanční i materiální podporu těchto podniků a jejich postavení se zhoršilo. Vzniká ZO Svazarmu Praha – „Mersores Pragenses“ (Pražští potápěči), která existuje ve značně pozměněné personální i strukturální podobě až do současnosti.

V tomto roce plánuje náš klub pořádání oblastního přeboru v potápění v červnu na Cholině (pod hlavičkou MěV Praha) a v prosinci další ročník soutěže Zlatá ploutev Praha.

V tomto roce sportovní komise CMAS rozhodla o rozdělení šampionátů na plavecké a orientační a tak bylo nadále postupováno i v našich sportovních soutěžích.

Historie potápěčského klubu Aquaclub Havlíčkův Brod

První záznam o havlíkobrodském potápění

Úplně první potápění jsme uskutečnili v rybníku Drátovec u Havlíčkova Brodu dne 18. června 1961. V záplavě černobílých filmů se náhle objevují nádherné barevné záběry z podvodní říše, které natočil Jacques Yves Cousteau a Hans Hass. Zejména možnost volného pohybu v trojrozměrném prostředí fascinovala bratry Antonína a Václava Jelínkovy a Jiřího Veselého natolik, že se tomuto nádhernému sportu začali věnovat „na plný úvazek“. Z bývalé NDR se tehdy dovážela základní výstroj, potápěčská maska Pirát a ploutve Hydro-Slip a ve sportovních obchodech se daly sehnat ploutve Rubena Náchod. Prvními potápěčskými nadšenci v Havlíčkově Brodě byli bratři František Jelínek, Antonín Jelínek a Václav Jelínek. Od tohoto dne se začali postupně stále více potápět a plavat s ploutvemi.

Logo klubu

Založení potápěčského klubu

První potápěčský klub v Havlíčkově Brodě byl založen na počátku šedesátých let pod názvem Klub sportovních potápěčů při 67. ZO Svazarmu Havlíčkův Brod-Vršovice. Zakládající členy byli mjr. Vladimír Stýblo (předseda klubu), Walter Studený (instruktor klubu) a Václav Matoušů (řidič), František Nedělka a Přemysl Doležal. Později do klubu vstoupili další zájemci o potápění Karel Herger (od roku 1964), Václav Jelínek a Antonín Jelínek (od 6. září 1965), a Jiří Veselý (od roku 1966). Ti všichni společně tvořili jádro začínajícího potápěčského klubu.

Historka ze soustředění na Chřibské 17. – 24. července 1966

Působí poněkud groteskně, ale v té době jsme vše brali vážně. Jednou z prvních akcí byl letní tábor na přehradě Chřibská. Spalo se ve stanech. Trénovalo se potápění na nádech, ale i se vzduchovým přístrojem Rekord, který nebylo kde naplnit. Měli jsme s sebou 1 ks a ponory byly jen na několik minut, vždy uvázání na laně, Walter v „Jegrprenu“, my s Vendou jen v plavkách. Tomu odpovídaly i dosažené „hloubky“, Walter 11 m, Antonín 8 m a Venda 5 m. A taky jsme tam naposledy v životě lovili a jedli raky.

Vedoucím tábora byl mjr. Vladimír Stýblo, instruktor Walter Studený, řidičem byl Václav Matoušů. Setkali jsme se tam též s vojenskými potápěči při výcviku, ale nevíme, odkud byli.

Onoho dne jsme vyrazili směr Česká Lípa „Pabědou“ mjr. Stýbla, kterou kočíroval V. Matoušů. Cesta to byla vskutku dobrodružná, protože se během jízdy začaly všem klížit oči a pokoušel se o nás spánek. Když auto několikrát málem skončilo v příkopu, začalo být všem jasné, že se něco děje. Zastavili jsme a řidič Václav po krátké prohlídce lakonicky prohlásil.

„Pánové máme prasklé výfukové potrubí a málem jsme se otrávil.“

Takže následovala jízda s otevřenými okny a v České Lípě nám, díky „známostem“, výfuk zavařili a my navečer dorazili na přehradu Chřibská. První dojem, no něco úchvatného, modrozelená voda s viditelností okolo 10m, to pro nás, kluky z vysočiny, kde v rybníku byla viditelnost tak 2 m, bylo něco nepředstavitelného. A ti nádherní raci, kterých tam bylo nepočítaně. Ale první smočení, to byl šok, studená horská voda nás školila.

Program dne byl celkem stereotypní, dopoledne plavání a potápění na nádech, potom každý pár minut s Rekordem, vždy navázán na laně. Hlavním problémem byla zima, my byli ve vodě v plavkách, pouze instruktor Walter ve sněhobílém přiléhavém jegrprenu, protože prosazoval teorii, že voda mezi tělem a tkaninou cirkuluje pomaleji, tudíž nebude tak studená. Při první předváděčce předpisově skočil ze

Jedna z prvních členských schůzí. Zprava Karel Hovorka, František Nedělka, Milena Stránská s kamarádkou, předseda Jiří Veselý, Václav Jelínek, Čestmír Nedělka, vzadu Jiří Lajžner, Mudr. Pavel Čurda a Jiřina Zástěrová

Hradečáci na Slavníči. Zleva Ing. Josef Broukal, Miloslav Štěpánek a Jaroslav Schejbal

Útes Ras Muhammad 2011. Zleva Jiří Veselý, Jarda Doležal a Karel Hovorka

Karel Hovorka při ponoru pod led se čtvrtým typem podvodního pouzdra, do kterého nenateklo

MUDr. Pavel Čurda trénuje freediving

Členové Aquaclubu 2017

Antonín Jelínek, Václav Jelínek, Jiří Veselý, Karel Hovorka, Pavel Čurda, Čestmír Nedělka, Bohumír Voplakal, Radek Hovorka, Filip Jelínek, Jakub Jelínek a Martin Kubín.

Slovo závěrem

Popsali jsme vznik Aquaclubu Havlíčkův Brod. Z mladých, -nácitých nadšenců, kteří se těšili z potápění v našich, českých lomech se postupem času a na základě získaných zkušeností, stali šířitelé tohoto nádherného sportu, kteří poznatky předávali dál. Až teprve po roce 1989 se pro nás otevřel svět, takže jsme měli možnost podívat se do průzračných vod Tichého oceánu, Rudého moře, či Středozevního

Historie potápěčského klubu Nautilus

Léta plynou a lidé stárnou. Jak už to tak bývá, tak nás kmety, co si již skoro nic nepamatují, občas někdo osloví, abychom sepsali paměti. Také mně se to stalo. Jednoho dne mne současný předseda klubu Nautilus v Chodově u Karlových Varů, ing. Jiří Šejba, požádal, abych zavzpomínal na začátky klubu. Rád bych se tedy předem omluvil, pokud jsem na něco, nebo na někoho zapomněl. Je to přece jen už skoro 50 let.

Náš potápěčský klub vznikl pod křídly Svazarmu již roku 1971, jako Potápěčský klub KVHUV (Kombinát pro využití hnědého uhlí Vřesová). Klubovnu měl klub v pronajaté místnosti v místní knihovně ve Svatavě. Na začátku měl klub jen několik málo členů. První partu tvořili Ludvík Pfluger, Míra Cink, Petr Přibyslavský, Pavel a Franta Vršeckých, Zlatka Brännlerová a nestor klubu Pepa Jelínek. Prvním předsedou byl Vilda Brännler. Techniku jsme měli zapůjčenou od KVHUV, který byl naším prvním významným sponzorem.

Abychom měli na činnost alespoň nějaké peníze, prováděli jsme potápěčské práce (čištění jímacích objektů v Lokti a Radošově, potápěčské práce pro Vřesovou a další. Postupně jsme získávali i další práce v průmyslových podnicích v okrese.

Potápět jsme se jezdili na lomy, přehrady a jezera v Čechách, ale také na jezera v bývalé NDR, na Stechlinsee, Hellenensee a další. Zajímavé byly i podzimní noční ponory na přehradě Jesenice u Chebu, kde bylo spousta ryb a nikdy nás nenapadlo, že se to časem může změnit. Plavecké tréninky jsme měli v bazénu ve Svatavě, na jehož rekonstrukci jsme se významně brigádnicky podíleli. Peníze jsme si vydělávali na nejrůznějších akcích a placených brigádách. Popularitu jsme získávali i prací pro bezpečnost a hasiče. Někdy, koncem roku 1972, odešel Vilda Brännler pracovat do Prahy. Klub tak ztratil svého lídra, klubovnu i vazby na Svatavu. Protože většina z nás byla z Chodova, domluvili jsme se, že sídlo i aktivity klubu přesuneme do tohoto města.

Během roku 1973 jsme usilovně hledali nějakou možnost pronájmu nebo získání vhodné nemovitosti k vybudování základny potápěčského klubu, jako nutného předpokladu pro rozvoj další činnosti. Koncem roku se nám podařil husarský kousek, když se nám od Karlovarského porcelánu podařilo za pouhých 5000 Kč koupit dům v Poděbradově ulici. S obrovským nasazením a nadšením jsme začali budovat potápěčskou základnu našeho klubu. V objektu jsme vybourali příčky a zřídili velkou klubovnu, dílnu a sklady. V sklepních prostorech jsme vybudovali i velmi oblíbenou společenskou místnost s barem a krbem k provádění „dekomprese“.

V průběhu roku 1973 jsme rozjeli spoustu popularizačních akcí a přednášek o potápění ke všeobecné informovanosti a naklonění veřejnosti, zejména však k získání nových členů. Chodov je větší město, a vzhledem k výstavbě nového podniku, tehdy KVHUV, který byl největším zaměstnavatelem v kraji, bylo

logo klubu

Budova v Poděbradově ulici v Chodově a klubová vozidla – autobus RTO a Avie

Marie Příbyslavská předává na okresním přeboru v sokolovském bazénu diplom Frantovi Vršeckému, druhý stojící zleva Petr Příbyslavský, čtvrtý Pavel Vršecký, sedící první zleva Ruda Zadina

Práce v klubové dílně. Na snímku zleva zády Petr Sosnovec, Petr Bernát a Jiří Šejba

Historie potápěčského klubu PERMON Ostrava

V roce 1954 byl na Vyšší průmyslové škole chemické v Ostravě založen vodácký kroužek, zprvu pod patronací prof. Mlýnského, později se tento osamostatnil a za pomoci Městského výboru (MěV) Svazarmu získal nyní již Vodácký klub Svazarmu první klubovnu v místnostech po nějakém obchodu na ulici Českobratrská 8. V této klubovně byly také vyráběny první lepené papírové kajaky a později dokonce postaveny dvě pramice.

Klub se úspěšně rozvíjel a za podpory instruktora Pavla Benka, který jako jeden z mála instruktorů Městského výboru Svazarmu se o činnost klubu staral a všemožně ji podporoval. Došlo k značnému rozšíření členské základny mladých vodáků a tato činnost byla zařazena pod branné vodáctví. Díky několika agilním členům klubu byli tito nominováni na zastupování severomoravského kraje do ústředí branného vodáctví v Praze. Stejně tak i v jiných částech republiky zájem o branné vodáctví značně rostl, až byla založena při ÚV Svazarmu Ústřední sekce branného vodáctví, do níž byly přiřazeny vodácké kluby z celé republiky. Vrcholem vodácké činnosti bylo několik branně vodáckých závodů z nich za velice prestižní byl považován vodácký maraton „Dolů Váhom“. A tak v roce 1955 dostaly pozvání i moravské kluby a mezi nimi i ostravský klub, jehož nejširší členskou základnu tvořili právě studenti Vyšší průmyslové školy chemické.

Standa Huvar (první zleva) s dalšími potápěči ze Vsetína ve spodním prádle, zatímco Zdeněk Sokol (třetí zleva) jde na holé tělo

možnost se během závodu seznámit s pplk. Josefem Gazdíkem, který na těchto závodech zastupoval ÚV Svazarmu z Prahy. Závod trval tři dny, a tak jeden večer došlo při společném sezení u táboráku k diskuzi s pplk. Josefem Gazdíkem, o kterém jsme se dozvěděli, že je Ostravák, bývalý havíř a který, (i když se snažil) přece jenom občas ta „ostravština“ byla patrná. Netrvalo dlouho a vyklopili jsme naši touhu začít se potápět a také o nedostatku základních pomůcek jako brýle či šnorchl. Pepa Gazdík byl starší než my, ale velice dobře nám rozuměl a také na naše dotazy bleskově zareagoval. Upozornil nás, že máme kliku, protože v Ostravě žije Ing. Karel Beránek, s kterým udržuje celkem pravidelnou korespondenci

Logo klubu

Při výcviku na loděnici v Hrušově nebo v Třebovicích nebyla nouze o časté převržení a utopení osobních věcí, kdy někteří vodáci se specializovali na vytahování a lovení utopených věcí z pramic za použití vojenských protiplynových masek a dokonce tato záliba přešla tak daleko, že vodácký klub měl své hledače – hrdě nazývané potápěči. Pro upřesnění je zapotřebí dodat, že hledání se odehrávalo tak maximálně do dvou metrů v relativně kalné vodě a tito hledači vydrželi pod vodu pouze tak dlouho, než jejich pobyt pod vodou ukončila sílící potřeba se nadechnout.

Zvrat ve vztahu k vodáctví a potápění nastal právě při účasti ostravských vodáků na maratonu „Dolů Váhom“, kdy chlapci měli

Jedeme na základnu nad kabinu. Na snímku zleva Karel Hodeček, Vilda Kocián, Olda Beránek (otočený zády, Láďa Geist, Standa Huvar a Milan Kroc

Vystupujeme svahelem nahoru, kde nás čeká stovka známých. Zleva MUDr. Tony Kachlík, Láďa Geist a Vilda Kocián

jak potravinami, tak elektrickou energií, ale také účastí na společné proplavbě, když akvanauti šli na "procházku". Za nejkritičtější část celého pobytu byla považována dekomprese, která byla několikrát propočítána a byly využity praktické zkušenosti dr. Aquadra, který se podílel na Cousteaově experimentu Precontinent 3 organizovaným Oceanografickým muzeem v Monacu a který ochotně nám předal tabulky

Historie speleopotápění v jeskyňářské skupině Pustý žleb

Tento článek popisuje především novodobou historii jeskynního potápění v rámci jeskyňářské skupiny Pustý žleb. Pro korektnost je třeba zmínit minimálně postavu Jaroslava Fadrny (1925-1988), který byl aktivním členem Pustožlebské skupiny v poválečných letech a byl průkopníkem potápění s akvalungem v Moravském krasu. Společně s Františkem Plškem a Oldou Matouškem založili skupinu Neptun, která se věnovala čistě potápění. Období nejintenzivnější práce této skupiny spadá do let 1957 až 1966. Velký význam z pohledu hydrologie měly jejich ponory v Červíkových jeskyních a v Horním jezírku na dně Macochy. Menší výzkumy prováděli ve spodních patrech Sloupsko-šošůvských jeskyní. V Býčí skále uskutečnili jedenáct ponorů v Přítokovém sifonu, který jim však odolal a byl překonán až v roce 1976. Největšího úspěchu dosáhli v Rudickém propadání. 14. června 1958 objevil Fadrna spolu s Plškem přes 900 metrů nových chodeb za Obřím dómem směrem k Býčí skále. Při postupu překonali dva sifony v délce 7 metrů, oba na nádech.

Logo ČSS

Historie skupiny

Pustožlebská pracovní skupina vznikla v rámci brněnského Speleoklubu brzy po druhé světové válce. Od počátku se věnovala především výzkumům jeskyní v oblasti Pustého žlebu a Ostrovské planiny v Moravském krasu. Při vzniku České speleologické společnosti v roce 1978 byla do ní začleněna v rámci ZO 6-12 Speleoklub. V roce 1992 došlo k osamostatnění jako ZO ČSS 6-25 Pustý žleb.

V 80. letech minulého století se středem zájmu skupiny stala lokalita Sloupské Vintoky u závěrové stěny Sloupského poloslepého údolí. Probíhaly zde intenzivní výkopové práce, při kterých bylo postupně dosaženo až hloubky 70 m, která odpovídá předpokládané úrovni řečiště aktivního Sloupského potoka. Tato snaha byla intenzivně posílena objevy, ke kterým došlo 17. listopadu 1989 při potápěčském průzkumu tehdejšího koncového sifonu ve Sloupské větvi Amatérské jeskyně. Potápěčům brněnského klubu Labyrint v čele s Miroslavem Měkotou se podařilo překonat celkem 4 sifony a objevit přes kilometr dlouhé pokračování v mohutných chodbách mezi Amatérskou jeskyní a Sloupsko-šošůvskými jeskyněmi. Jedna z odboček v těchto objevech směřovala právě ke Sloupským Vintokům. Nadšení k bádání na této lokalitě ještě zesílilo a práce pokračovaly až do roku 1992. V tomto roce došlo po intenzivních jednáních mezi ZO ČSS Plánivy, Pustý žleb a Geografickým ústavem Akademie věd k znovunavrácení amatérských jeskyňářů do výzkumu Amatérské jeskyně. Zájemem naší skupiny byl pochopitelně právě Sloupský koridor.

V letech 1992 až 1994 proběhl nespočet pracovních akcí v Amatérské jeskyni. Sloupský koridor se vyznačuje svojí obtížnou přístupností, kdy cestu do něj po většinu roku uzavírá série několika jezer, z nichž některá se mění v sifony. Lze se tak do něj dostat po dobu několika málo týdnů na přelomu podzimu a zimy. Během tří let jsme tuto část jeskyně znovu pečlivě zmapovali s využitím přesných geodetických přístrojů. Nově vznikla detailní mapa okolí Černého dómu a také byl proveden speleoalpinistický průzkum všech komínů. V tomto období došlo k několika dílčím objevům.

Největší motivaci ale představoval možný průnik do prostor za sifony, objevených potápěči v roce 1989, suchou nohou. Vzhledem k náročnosti transportu potápěčské výstroje (koncový sifon je od vstupní štolý v Pustém žlebu vzdálen téměř 5 km) nebylo v potápěčském průzkumu prostor za sifony pokračováno.

z nichž první je při nižších vodních stavech volně průchozí, a objevujeme několik set metrů chodeb pokračování.

Zkoumáme také několik povrchových propastí a snažíme se prohledávat oblast na povrchu nad koncovými partiemi jeskyně, bohužel bezvýsledně. Šťěstí zkoušíme také v mohutné vyvěrače Juriško Vreljo, která by mohla být potenciálním odvodněním systému Djaloviča. V přítokovém sifonu je mohutný proud, chodba padá do hloubky 50 m a dále pokračuje v hloubkách okolo 30 m. V roce 2013 organizujeme speciální expedici, kdy se tu potápíme s Radkem Husákem, on s rebreatherem, já s otevřeným okruhem a skútre. Dostáváme se 450 m daleko, kde se vynořujeme na volné hladině. Cestou ale dost bojuji s vyvažováním (přece jen jsem se se skútre a více lahvemi dlouho nepotápěl), a tak se radši do dalšího pokračování nehrneme.

Zdeněk Motyčka v cenotu Tortuga během první expedice na Yucatan, 2003. Foto: Daniel Hutňan

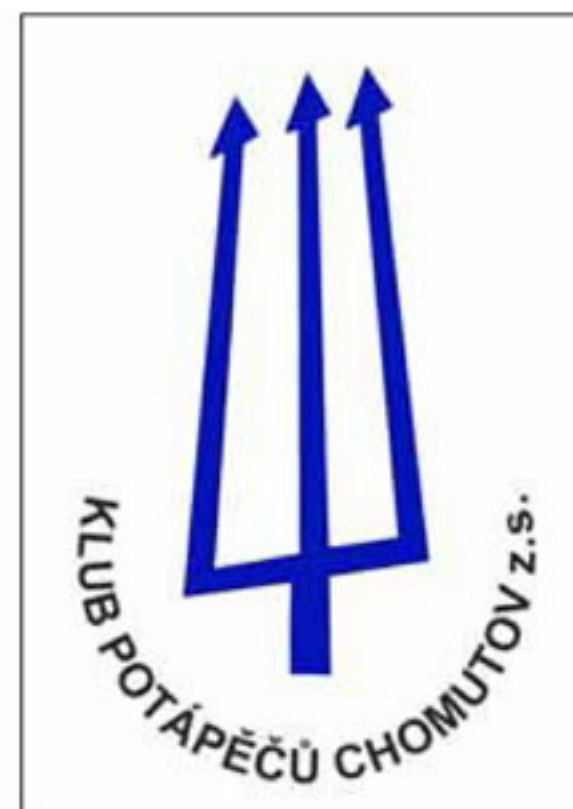
Pořád ale myslíme na koncový 3. sifon a spekulujeme jak na něj. Odvahu najdeme až po 7 letech a v roce 2015 se, tentokrát ve čtveřici Sirotek, Motyčka, Kaman, Barák, vydáváme za sifony. Bivak máme opět v dómu Nosičů, kam také první den odtransportujeme dvě potápěčské výstroje. Druhý den pak pokračujeme ke 3. sifonu. Neuvěřitelné se stává skutečností – dokázali jsme to! Do vody jdu pouze já, na orientační průzkum. Sifon není dlouhý a chodba za ním opět pokračuje několika jezery. Po 300 m je ale bohužel další sifon. Vít Kaman s Petrem Barákem mezitím zkoumají galerii nad 3. sifonem, kde se jim daří najít cca 300 m chodeb. Ještě týž den k bivaku přenášíme potápěčskou výstroj. Další den se rozdělujeme na dvojice – jedna jde pokračovat na konec do galerie a druhá zkoumá komíny v okolí bivaku. Celkem v tomto roce prolougujeme jeskyni o další kilometr.

Klub potápěčů Chomutov z. s.

PŘÍBĚH NAŠEHO KLUBU

ÚVOD

Jmenuji se Václav Vilím a jsem v našem klubu již od roku 1966. Nejsem spisovatel ani zvláštní vyprávěč, přesto jsem se rozhodl napsat vše, co si pamatuji o našem klubu. Píši způsobem jak to umím. Naším klubem potápěčů prošlo mnoho lidí různých povah a různého zaměření a stalo se mnoho příhod dobrých i méně dobrých, ale všichni jsme byli ovlivňováni dobou a prostředím jaké jsme si vytvářeli. Jenže jen velmi málo je někde napsáno – poznamenáno, zvláště z počátků, aby byla zachována alespoň časová posloupnost, proto byly mými pomocníky některé zápisy ze schůzí a zápisy v mých potápěčských denících.

Logo klubu

Jinak se spoléhám jen na svou paměť a předem se omlouvám, když při popisu dění v klubu na někoho zapomenu nebo špatně napíšu jeho jméno. Je to pouze můj pohled na veškeré dění. Pokud budu podle vás, čtenářů, málo objektivní, jsou to mé vzpomínky na náš klub potápěčů v Chomutově.

ŠEDESÁTÁ LÉTA

Při vzniku klubu jsem nebyl hned od počátku, jen zpozřdí jej pozoroval a mnohé se dozvěděl od pamětníků.

V roce 1963 vznikl nápad a to ze získaných informací a nadšení, založit v roce 1964 „**Potápěčský oddíl při Základní organizaci Svazarmu č. 82 pro výcvik branců a civilní obrany.**“ Možná to číslo ZO bylo 81. to však v dnešní době není důležité, protože již samotný název ukazuje na složitost vzniku nového sportu.

Zakládajícími členy byli bratři Sojkové a především Karel Neubert, který potápěčský oddíl vedl. Přišli první členové, kteří na další roky dali charakter této skupině a to Karel Vošta, Jarda Wunsch, Honza Klega, Jirka Štípek. Nikomu z výše jmenovaných nebylo osmnáct let, ale také tu byla část skutečně kluků kolem čtrnáct let, mezi nimi se na rok mihl i Bohouš Cink, (který se po letech vrátil zpět do klubu). Ti starší, jako Karel Neubert, Jan Klega, Jirka Štípek, snad i Karel Vošta s Jardou Wünschem, absolvovali první potápěčské kurzy na Seči.

Když jsem přišel, co by šestnáctiletý, v roce 1966 do klubu já, (v této době se začal užívat již název klub a ne oddíl, při ZO Svazarmu) bratři Sojkové už tu nebyli. Karel Vošta a Jarda Wunsch byli na vojně a z malých kluků moc nezbylo, jenže tu byla další generace jako Petr Andrt, Vladimír Výtisk, Jirka Plíšek a další, ale víc jmen si nepamatuji. Další rok se objevily sestry Soldánovy Lída a Jiřina.

Karel Neubert nás trénoval a připravoval k závodům a také jsme se zúčastnili dvou oblastních a krajských přeborů v roce 1967. V létě jsme trénovali na Kamencovém jezeře, měli jsme tu také velký, asi pět metrů dlouhý, vojenský, nafukovací člun, který nám pomáhal při potápěčském výcviku a trochu i předvádění se před holkami.

V zimě jsme trénovali v krytém bazénu v lázních v Mostě. Ten bazén měl 12,5 x 6 metrů a hloubku od 1m do 1,6 m a v tomto bazénu jsme se potkávali i s mosteckými potápěči. Trénovali zde později známá potápěčská esa jako L. Kupec a Podhorný. Vyrosl tu i můj vrstevník, velmi úspěšný Jindra Šírek

V rámci akce „Mladý potápěč“ se konala ukázka potápěčské techniky. Slovem instruktora Václava Vilima naslouchají nejmladší zájemci o potápění a vše zaznamenala Česká televize

Vzhledem k vzniklým okolnostem musel jsem se vrátit do funkce předsedy a instruktora klubu, především proto, že jsme byli přihlášení do celostátní akce „Mladý sportovec“, kterou jsme si přejmenovali na „Mladý potápěč“

Na této několika měsíční akci v letech 2016 a 2017 určené pro děti 9-12let se podílela většina členů klubu. Já jako instruktor, Eman Krysl a Pepa Hylena (P***), manželé Holečkovi a Radek Gruber P**, ti všichni absolvovali kurz pro potápění dětí jako cvičitelé a další členové se starali o děti mimo vodu.

Akce měla velký úspěch mezi dětmi i rodiči. Dokonce se na nás přišla podívat Česká televize. Nás ovšem nejvíce těšilo nadšení dětí. Ukázalo se, že když chceme a víme jak, dokážeme se podělit jak o práci tak i odměnu.

Jak jsem se zmínil, zůstala nám akce „Nebojte se vodníka“, kde ukazujeme dětem

v bazénu, jak mají plavat s ploutvemi a jak se potápět. Mají možnost vyzkoušet si potápěčský přístroj, nebo první pomoc utonulým. Tato akce koná se vždy před prázdninami, jedno nebo dvě odpoledne. Je to náš příspěvek veřejnosti a připomenutí že zde jsme.

Také jsme založili další tradici. Každý rok první víkend v červenci děláme několikadenní klubové setkání u vody a pod vodou. Místo je vždy nějaký lom s potápěčským zázemím u nás v Čechách nebo na Moravě nebo v Německu. Tuto tradici založil prvním a dobrým zorganizováním Eman.

Ostatní potápění se odehrává jak se jednotlivci mezi sebou domluví. Dnes není třeba lidem všechno „lajnovat“ dopředu, je třeba zajistit členům spíše technické zázemí jako naplněním lahví nebo

Klub potápěčů Pardubice

Úvodem

Když Pepa Dvořáček v pardubickém klubu listoval již ve druhém dílu knihy „Co všechno neodnesl čas ...“, nahlas připomínal výzvy svého ostravského jmenovce Josefa Jana Dvořáčka, aby přispěl do vzpomínek už při přípravě knihy – „Historie potápění v českých zemích a na Slovensku“. Prohlížel společnou fotku, ještě s Petrem Katzem z Austrálie, když před vydáním knihy jsme spolu ve třech v Pardubicích probírali, co to všechno do „paměti“ nezapomenout. Připomínal vyzývací maily od Mirka Netrefy ze Společnosti pro historii potápění i telefony Petra Katze – a pravil: „Míro, musíme konečně s něčím přispět! Také už něco pamatujeme, a mám to tady o našem klubu už v tužce“.

Logo klubu

Společná fotografie v klubovně potápěčského klubu. Zleva Petr Katz z Austrálie, Josef Jan Dvořáček z Ostravy a Josef Dvořáček z Pardubic

Obrátil se na mne se svazkem rukopisu svých poznámek, popisujících události pardubického klubu i v souvislostech s historií potápění v Česku. Hustě psáno obyčejnou tužkou, na dvoustovce listů formátu A4. Historii klubu sepisoval poctivě asi dva roky ze svého bohatého archivu dokumentů, zápisů, potápěčských deníků, fotografií, výstřižků z novin, pečlivě uchovávaných v historické trezorové skříní v klubovně. Ve sledu událostí, které se udály v šedesáti třech letech od vzniku klubu. Pepa Dvořáček je opravdový pamětník, vždyť v roce 2016 jsme v klubu oslavili jeho osmdesáté narozeniny.

Do psaní toho vzpomínání „načisto“ jsme se tedy dali společně s Mirkem Janečkem. Tak jako již mnohokrát v uplynulém půl století, v mnoha situacích či akcích, kdy jsme spolu v klubu, ale i každý sám, na různých institucích pracně hledali, sbírali, také kutali, mnohé z kamínek historie potápění v Pardubicích i v širokém okolí. Také to přepisování trvalo pár měsíců. Není to popis historie o jedinci, ale snaha umožnit čtenářům připomenout konání mnohých účastníků tohoto dění. Vzpomenout na společné úsilí v různých společenstvech, na vytrvalost, ale také na společné radosti, které tvořily historii i současnost našeho potápění. Historie potápění v českých zemích bez vzniku společenství v klubech by se nekonala ...

Založení pardubického potápěčského klubu

Na samém začátku potápění v Pardubicích byli Josef Dvořáček (dále jen Pepa) s Janem Zemanem (dále jen Honza). Vše, ale co následovalo, vznikalo jen díky vzájemnému sdílení nadšení dalších lidí „stejně postižených“ touhou – potápět se.

Bylo – brzo zřejmé, že k této touze bude potřeba spojit síly. Spojily se – a povedlo se. Následující vzpomínky nejsou jen na časy minulé, protože pardubické potápění v Klubu potápěčů Pardubice je stále živoucí. Letos to bude již šedesát tři let od jeho vzniku a Josef Dvořáček je po celou dobu stále aktivním tahounem veškerého klubového dění – bez přerušení.

Klub potápěčů Pardubice - Profi team

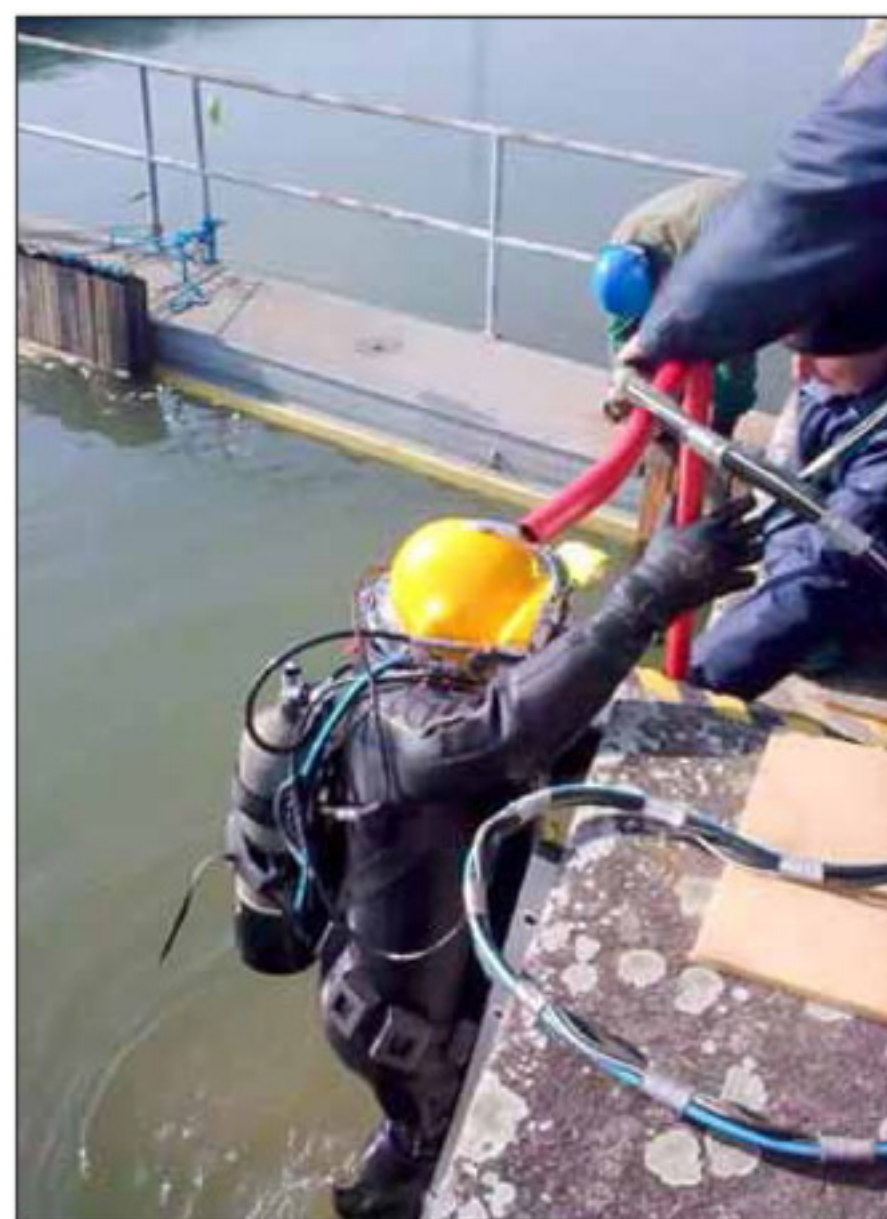
Trhová Kamenice

Naše „třídní“ tablo z r. 2008 Proficentrum klubu. Stojící zleva Ing. Pavel Vichr, Ing. Karel Hons, Petr Markl, Antonín Ptáček, Ing. Karel Koubek, Vladimír Richter a Pavel Moravec. V pokleku zleva Blanka Herbergerová, Miroslav Janeček, Jaroslav Hájek, Josef Stejskal, Ladislav Solnický, Marian Dzoba, Josef Dvořáček a Jiří Markl

Příprava k revizi zařízení jezu na Labi (Nymburk)

S přilbou zn. KIRBI MORGAN a soupravou nargilé

Mobilní dekompresní komora DK2 KP Pardubice/Praga V3S

Mahagonový kabát pro SiebeGorman je už připraven

Pardubice 7. 11. 2008, hotel Euro. Oslava 50. výročí založení klubu. Na snímku jsou předsedové klubu potápěčů Pardubice, kteří ho aktivně vedli společně s ostatními členy výboru po dobu 63 let

V roce 2000 se ujal funkce předsedy klubu Ing. Karel Hons, nadějný inženýr třicátník, který se zároveň, s plným nasazením, ujal instruktorské činnosti. Svá kvalifikační oprávnění CMAS 12, OXI, IDI, SI1, S12 a OXP uplatnil s dalšími asistenty (Ing. Pavel Vichr, Jotis Kakulidis) na klubových výcvikových kurzech. Dobré podmínky v klubu, blízké městské lázně se „skokaňákem“ a zejména „Kamenda“ byly vydatným přispěním

Klub sportovních potápěčů Miřetice-Ležáky

Úvodem

V okolí obce Miřetice u Ležáků v okrese Chrudim se nachází mnoho zatopených žulových lomů, vzniklých těžbou kamene. Do těchto lomů se osadníci a nadšenci pro potápění (v budoucnu zakládající členové klubu) chodili často koupat, ale i potápět. V řadě těchto zatopených lokalit byly postupem času (po ukončení těžby žuly) vybudovány potápěčské základny (střediska) jako např. Trhová Kamenice, Holetín, Dubová, Nová Ves, Leštinka, Srní a další.

Logo klubu

Za oficiální datum vzniku klubu se považuje rok 1972 kdy při 16. ZO Svazarmu zabývající se převážně střelectvím a to od roku 1956, vzniklo seskupení několika nadšenců, kteří vytvořili „**Klub sportovních potápěčů Miřetice-Ležáky**“, který dodnes pracuje a sdružuje kolem 40 členů. Nechme však vyprávět jednoho se zakládajících členů klubu Miroslava Petružálka: „Tento klub jsem založil společně s Jardou Pudilem, Františkem Štillem, Milošem Touškem, Karlem Kroupou a Františkem Michálkem. Jako základnu jsme využívali klubovnu na střelnici v Dubové, v těsné blízkosti zatopeného lomu tehdy s překrásně čistou vodou. Později jsme vybudovali

Přehrada Seč 1972, výměna sacích košů. Na snímku jsou zakládající členové klubu vpředu Miloslav Toušek a za ním František Štil

Zatopený Lom Dubová, 1972. K ponoru se připravuje Karel Kroupa, přihlíží jeho syn

chatu Rýhorku. Do klubu vstoupili další nadšenci tohoto sportu a to V. Žalud, M. Hejduk, L. Holasová, J. Chvojka, J. Zlatohlávek, Ladislav Šťoviček, Bohumír Zindulka, Vladimír Talácko, Václav Tesař, Milan Vrběcký a další“.

Počátky miřetického potápění

Dostat se pod hladinu vody na delší dobu než je nádech mi bylo umožněno při jedné pátrací akci na Sečské přehradě Karlem Kroupou, který mě poprvé půjčil potápěčský přístroj a naučil v rychlosti základy

Též se zapojili do pořádání školení na kurzu pedagogů, zkoušek, školy přístrojového potápění (ŠPP) a IMZ pro potápěče a ukázek potápění pro mládež.

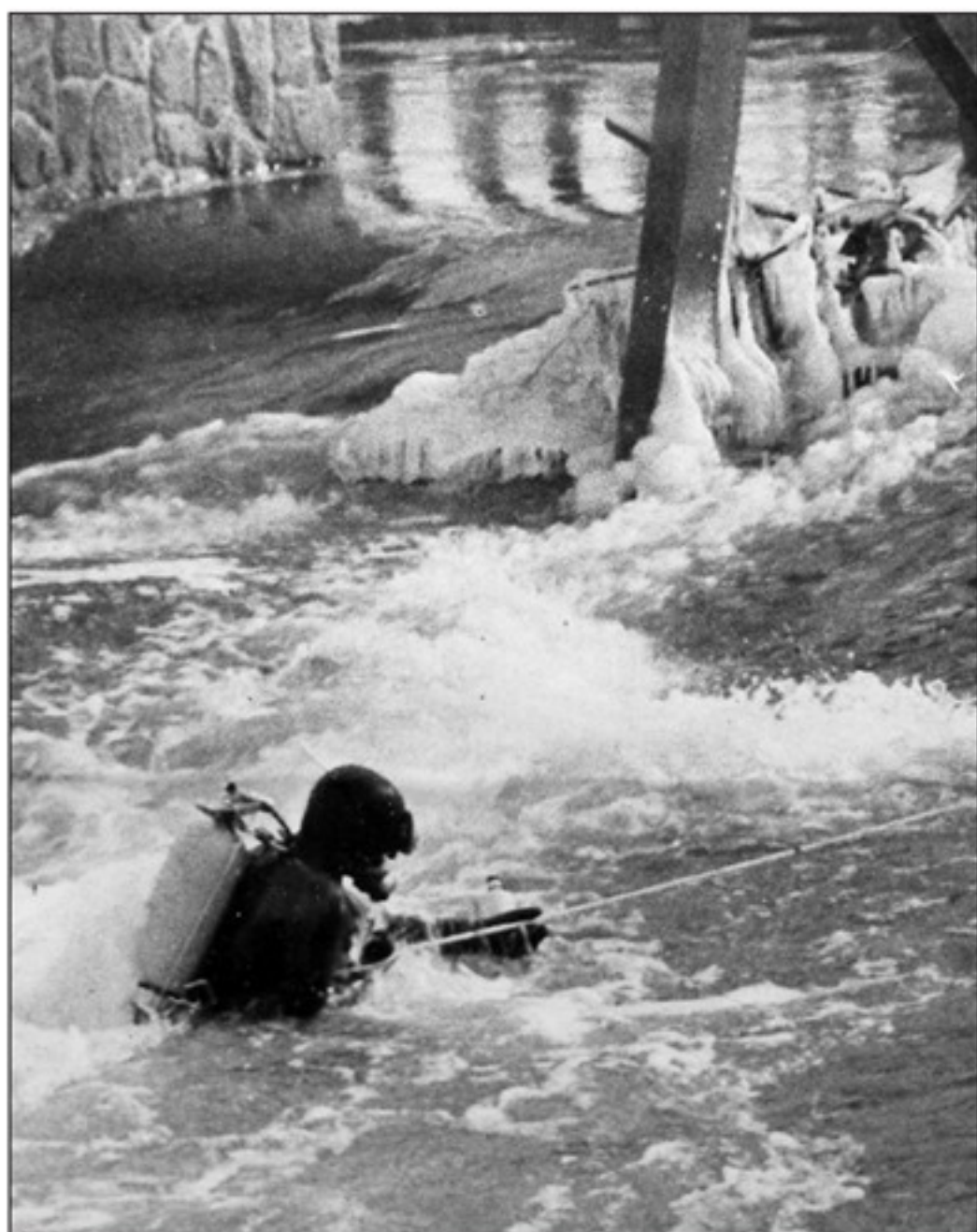
Zkoušky na bronzový odznak a ŠPP. Na snímku zleva nahoře Oldřich Janoušek, instruktor Josef Dvořáček z Pardubic a MUDr. Zdeňka Šustová z Pardubic

Lom Hluboká. Zkoušky školy přístrojového potápění. K ponoru se připravuje Ludmila Čejpová, ustrojit ji pomáhá Vlastimil Chvojka

Lom Dubová. Výcvik ŠPP. Na snímku shora dolů Bohumír Zindulka, Miroslav Petružálek a Jaroslav Pudil

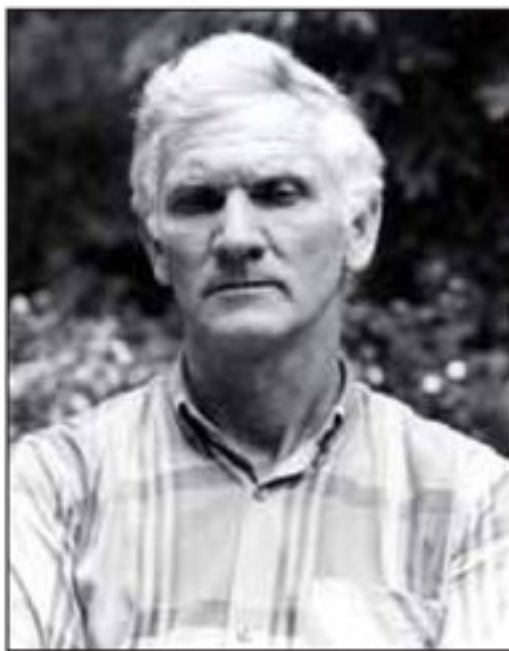
Hledání utonulé na řece Novohradce u Hrochova Týnce dne 29. ledna 1976. Na snímku je Miloslav Toušek (teplota vzduchu -12° C)

Vyzvednutí vrtulníku ČSLA nad hladinu sečské přehrady. Na snímku vpravo Václav Žalud, Miroslav Petružálek, Miroslav Hejduk a za nimi členové armády

Potápačský klub MANTA Spišská Nová Ves

Vznik dnešného Potápačského klubu MANTA Spišská Nová Ves môžeme umiestniť do šesťdesiatych rokov minulého storočia, kedy sa aj v Spišskej Novej Vsi začali grupovať záujemcovia o športové potápanie. Boli to mládenci sústredení okolo pána Jozefa Dolanského. Pre týchto záujemcov usporiadal Zväzarm v dňoch 3. – 9. septembra 1962 kurz športového potápania na Hnileckej priehrade Dedinky (Palcemanská Maša). Hlavným školiteľom bol košický potápač Miky Sedlák, ktorý osobne pozval Juraja Haraszthyho, Jozefa Dolanského a niekoľko ďalších priateľov. Tohto prvého kurzu sa zúčastnili títo záujemcovia: Jozef Dolanský, Juraj Haraszthy (†), JUDr. Eduard Korkoš (†) a Anton Rebroš. Všetci vykonali na záver skúšky „školy

Júl 1989. Jozef Dolanský počas besedy na Košiarňom Briežku

Juraj Haraszthy

prístrojového potápania“. Doniesli si so sebou svoje plutvy, potápačské okuliare a

„šnorchle“, s ktorými už skúšali potápanie na nádych. Taktiež si so sebou mali doniesť spodnú bielizeň, teplú košeľu či spodky proti chladu. Ďalšiu výstroj k zapožičaniu doniesol M. Sedlák. Ukážka, ako aj samotné potápanie počas týždenného sústredenia ich uchvátilo natoľko, že predposledný deň kurzu, 8. septembra 1962, sa rozhodli založiť v Spišskej Novej Vsi pri Zväzarme Klub športového potápania (KŠP). Jeho zakladateľmi boli: Jozef Dolanský, Juraj Haraszthy a JUDr. Eduard Korkoš. Neskôr potrebovali vymyslieť jeho názov. Spočiatku boli nápady rôzne, no napokon sa J. Dolanský nechal inšpirovať krásnym podmorským tvorom mantou, ktorá ako keby pod vodou lietala. Ukázal jej fotku kamarátom a oni s tým súhlasili. Keďže J. Haraszthy bol vtedajším pilotom, tak aj jeho manta oslovila svojou ľahkosťou a vznešenosťou, pripomínajúc mu lietadlo. Týmto bol názov klubu MANTA oficiálne prijatý. Spomedzi seba si zvolili predsedu KŠP Manta, ktorým sa stal Juraj Haraszthy. Bol to práve Juraj Haraszthy, ktorý svojou 8 mm kamerou zachytil prvé počiatky zo sústredenia 3. až 9. septembra 1962 a práve tam natočil čierno-biely dokument s názvom *Od plachetnice po Aqualung*. Zachytáva v ňom priebeh kurzu a predstavuje jeho členov. Je vynikajúcim svedectvom o založení klubu MANTA.

Ku trom zakladajúcim členom sa čoskoro pridali ďalší: Anton Rebroš, Karol Dzúrik, Elena „Eja“ Richtarčíková, rod. Hrehová, Juraj Hreha, Peter Rihák (všetko záujemcovia z mesta Spišská Nová Ves). Títo prví nadšení členovia si vybavili vo Zväzarme možnosť použiť priestory skladu CO v činžiaku na Rázusovej ulici v Spišskej Novej Vsi pre účely klubovne. Život v klube a klubová činnosť, čo sa týka potápania, bola spočiatku veľmi ťažká. Na všetky starosti boli potápači sami. Sám Zväzarm nemal s touto činnosťou veľa skúseností. Výstroj si obstarával každý sám, išlo hlavne o plutvy na

plávanie, potápačské okuliare a „šnorchle“. Niečo sa dalo obstaráť v špecializovaných športových obchodoch vo väčších mestách alebo zložitým dovozom zo zahraničia. V klubovni potom držali všetky veci na potápanie, ktoré mali. Prvé technické materiálne vybavenie na potápanie im zabezpečil práve Zväzarm. Boli to jednostupňové automatiky Slaviček a tlakové fľaše 2 x 4 litre. V roku 1964 Mária Dolanská ušila a vyrobila manželovi prvý tzv. suchý oblek z protichemického obleku, ktorý si potom

Logo Potápačského klubu MANTA Spišská Nová Ves

tradičných lokalít sme navštívili aj pre nás novú Grüner See v Rakúsku. Z exotických lokalít to boli Egypt, Bali, Filipíny. Zrušili sme internetovú stránku, no vytvorili sme stránku na Facebooku. V roku 2014 po VIII.roč.DOD zase vyšli články s rozhovormi o našom klube v novinových občasníkoch „Novinky“ a „Spišský Patriot“. V marci sa J. Chalupecký, M. Ďurík a P. Lesňák zúčastnili zasadania snemu ZPS v Košiciach, kde celému osadenstvu premietli film o Palcmanskej Maši a predostreli nový projekt Dedinky. V júni náš klub urobil po rokoch opäť spoločný výlet spojený s potápaním. Tým sa založila nová tradícia 1 spoločného klubového víkendového výletu. Teraz to bola Česká republika a lom

Rakúsko, GrünerSee, jún 2013. Pri zaplavenej lavičke zľava Ing. Jozef Chalupecký a Ing. Daniel Csonka

ČR, lom Horní Cerekev, jún 2016. Ing. Jozef Chalupecký pri filmovaní šťuky

Malta, Gozo, Azure window, júl 2016. Zľava Mgr. Zuzana Ďuriková, Ing. Maroš Ďurík, Vladimír Šebest, Ing. Peter Sýkora, Maroš Ďurík ml., Ing. Jozef Chalupecký, Katka Chalupecká a Ing. Alena Chalupecká

Historie potápěčského klubu v Jablonci n. Nisou od roku 1964 do roku 1990

Co se týče potápění, je rok 1957 pro Jindřicha Šitinu doba kamenná. S pomocí plynové masky však dělá první pokusy pod hladinou. V roce 1958 vzniká na Jablonecké přehradě Klub branného vodáctví. V Cikánské zátocě na poloostrově „Tajvan“ byla postavena loděnice, kam také docházel i Jindřich Šitina.

Po absolvování základní vojenské služby se 26. 8. 1961 Jindřich Šitina s Gustou Kotůčkem a Petrem Šindlerem účastní kursu přístrojového potápění na Chřibské přehradě.

Pod vedením instruktora Kurta Grohmana získávají kvalifikační stupeň „B“ pro přístrojové potápění. Rok 1963 je také rokem zlomovým, přidávají se další jablonečtí adepti potápění, Jarda Křivánek, a Ladislav Plesl. Vzniká organizace sportovního potápění ve svazku s branným vodáctvím, kterou zakládá všech pět členů, později se přidává i několik členů z klubu branného vodáctví.

Jindřich Šitina patří mezi zakladatele sportovního potápění v Jablonci n. Nisou

V roce 1963 odcházejí potápěči z loděnice a budují si vlastní klubovnu v suterénu budovy závodního lékaře n. p. LIAZ v Rýnovicích, kde byl Jarda Křivánek zaměstnán. Sotva byly prostory dobudovány, museli je opustit a uvolnit pro jinou, LIAZem zamýšlenou činnost.

V tomto roce získává klub potápěčů první dva přístroje Rekord s automatikami AV1. Za pomoci okresního výboru Svazarmu n. p. Technoplyn zapůjčuje 3ks čtyřicetilitrových lahví na stlačený vzduch a za pomoci Autoškoly, která nám v rámci kurzů branců - řidičů zajišťuje jejich dopravu z Technoplynu Vratislavice n. N. Tím mohl začít výcvik prvních z pětadvaceti zájemců o potápění ve volné vodě. Ten probíhal na druhé přehradní nádrži, kterou spojuje asi 15 metrový tunel pod silnicí s třetí přehradní nádrží a přilehlá skála sloužila jako přírodní molo. V místě výcviku byly také zakotveny slalomové tyče k nácviku slalomu pro závod „Štít únorového vítězství“ pořádaný v Ústí n. Labem.

Klubový znak navržený Jindřichem Šitinou. V pozměněném tvaru byl vyráběný odznak do klop

Klubovna s loděnicí, která sloužila a slouží jako základna výcviku Jabloneckých potápěčů. Již existují plány na její demolici a výstavbu centrální loděnice pro vodní sporty, zatím asi chybí finance

Pohled na hráz Chřibské přehrady v srpnu 1961. V pozadí na hrázi stany účastníků kurzu přístrojového potápění. Kurzu se z Jablonce n. N. účastnili Jindřich Šitina, Petr Šindler a Gustav Kotůček

Chřibská přehrada, 26. srpna 1961. Účastníci kurzu přístrojového potápění připravení k ponoru. Na snímku zleva druhý Jiří Krabec z Mostu a třetí Jindřich Šitina

zlodějům, přesto byla loděnice několikrát vykradena. Dále zhotovení nové střechy, výměna podlahy, postavení komínu, zhotovení a stavba oplocení okolo celého objektu, nátěry loděnice a zároveň se začalo s navázkou na vyrovnání plochy pro volejbalové, nohejbalové hřiště.

Na začátku sedmdesátých let se do klubu hlásí další mladí a František Svoboda doslova uvádí, že klub představovala parta potápěčských nadšenců, ke které se řadili: Zdeněk Otradovský, Petr Beran, Zdeněk Juřík st., Jaroslav Dědek, Václav Suchochleb st., Václav Suchochleb ml., Karel Bobek st., Michal Bobek ml., Jiří Ťukal, Josef Hošek, Pavel Chocholouš, Richard Slunéčko, Bohouš Tarant, Martin Fečo, Jan Horák, Roman Podsadný, Zdeněk Miller, Jan Ledecký, Manfréd Málek, Josef Wieden, Zdislav Zítek, František Svoboda a Martin Trdla.

Pod vedením Gustava Kotůčka vzniká závodní družstvo. Prvním závodem, kterého se jablonecký KSP účastnil, byl „Štít únorového vítězství“ v Ústí nad Labem. Členy družstva byli J. Vokoun, A. Preclík, Z. Otradovský.

Následují další závody Zlatá ploutev v Brně, Zlatá ploutev v Praze v bazénu na Julisce, oblastní závody na rybníce Špinka u Náchoda, oblastní závody na Slapské přehradě na Cholině, Seč-Orient, aj. V únoru 1973 se účastnil Zdeněk Otradovský kurzu trenérů III. třídy v Praze.

Účastníci výběrového závodu širšího reprezentačního družstva, který se konal ve dnech 10. – 12. května 1967 v Olomouci

Potápěčský klub HASTRMAN Benešov

Před klubovnou na benešovském letišti v Nesvačilech jsme do skříňové tetry 805 nakládali poslední kusy potápěčské techniky. Tatra měla čerstvý modrobílý lak s klubovým znakem na dveřích a nápisem HASTRMAN, klub nezávislých potápěčů Benešov. Ta nezávislost v názvu měla vyjadřovat jak skutečnou nezávislost ploutvových potápěčů na pevnině i hladině, tak skrytě i nezávislost na politických poměrech, v těch časech naopak velice spornou. Napříč skříňové nástavby za kabinou byla palanda a po obou stranách podélné lavice, na její střeše pak objemná nádrž na vodu, vaky s vším potřebným, malý motor Tümler, skládací kotva, lana a bóje, a to vše překrýval dnem vzhůru obrácený nafouknutý khaki vojenský člun. Poněkolkáté jsme provedli závěrečnou kontrolu a nakonec střešní náklad spoutali horolezeckými lany.

Logo ČSS

Klubový autobus

Dublovice 1972. Hledání nezvěstného. Jaroslav Vaněček (vlevo) kontroluje výstroj Milana Houry

Do vleku jsme pak připojili vysokotlaký stavební kompresor německé proveniencie na dvoukolovém podvozku, pamatující ještě válku. Wehrmachtu, přesunujícímu se do předem připravených pozic, přestal v tehdejší kalupě zřejmě připadat nezbytný. Poháněl ho však již automobilový spalovací motor ze Škody

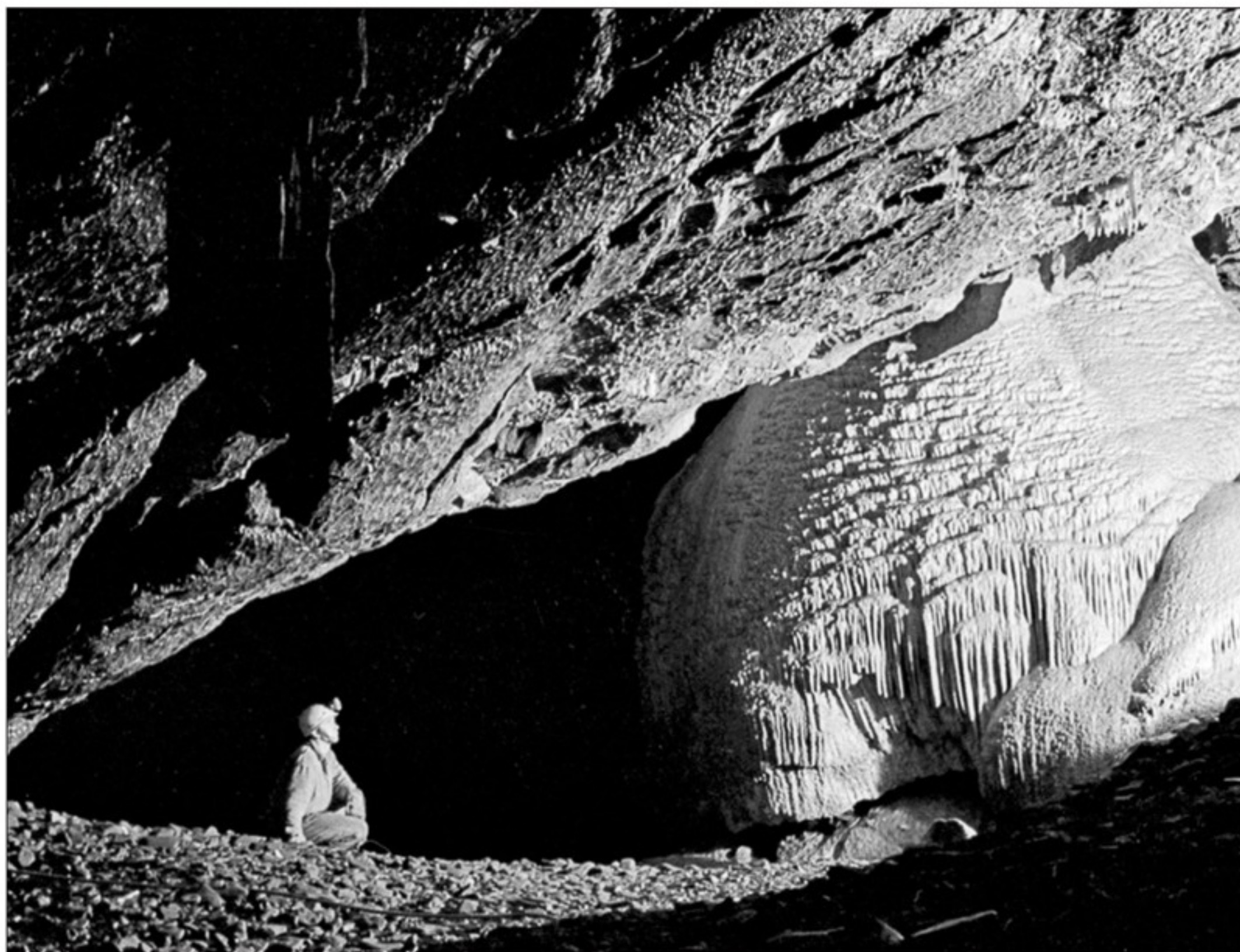
Záchrana vrtacího zařízení, stoka K-Barandov 1982. Na snímku vlevo zleva první Jaroslav Vaněček a druhý v pozadí Pavel Bruk, vpravo potápěč Jaroslav Vaněček

Záchrana vrtacího zařízení, stoka K-Barandov 1982. Na snímku vlevo zleva první Pavel Bruk a druhý potápěč Jaroslav Vaněček. Vpravo okruží průměr 3 metry, hloubka 42 metrů

Záchranná akce v Amatérské jeskyni 1970

Když jsem v roce 2015 počal připravovat druhý díl této publikace, obrátil jsem se na svou dlouholetou kamarádku Helenu Kvasničkovu z Moravského krasu, bývalou vedoucí jeskyně Balcarka, aby mně umožnila kontakt se svými přáteli jeskyňáři v Moravském krasu, kteří se přímo zúčastnili záchranné akce v Amatérské jeskyni v roce 1970. Odkázala mne na řadu jmen, z nichž jsem následně se spojil se třemi a to: Vojtěchem A. Gregorem zvaným Celofán, který v té době žil v Kanadě, kde pracoval jako geolog a ropný inženýr, dále prim. MUDr. Petrem Nestrojilem, CSc. z kliniky Úrazové chirurgie Lékařské fakulty Masarykovy univerzity a TC FN Brno Bohunice, který připravil skvělou přednášku zejména doplněnou řadou fotografií a Mirkem Vojancem, potápěčem, který se účastnil prvních průzkumů za sifonem v Amatérské jeskyni. Celofán mně poskytl svůj materiál sepsaný k 40 výročí události, stejně jako prim. MUDr. Nestrojil svou přednášku s fotografiemi, a to vše jsem doplnil vyprávěním Mirka Vojance.

Jedna z prvních fotografií z nově objevené Amatérské jeskyně. Foto: Zdeněk Šerebl

Abych zachytil autenticitu dané akce, využívám dílčí texty, které mi poskytl Celofán:

V poslední době se na mě obrátila řada kamarádů jeskyňářů a dalších osob se žádostí o moje vzpomínky na záchrannou akci v Amatérské jeskyni r. 1970. Od tragédie v Amatérci letos uplyne 40 let. Řada přímých účastníků – a tím nemíním pouze jeskyňáře – už není mezi námi, další stárnou a vzpomínky rozmazává neúprosný čas. Vzhledem ke skutečnosti, že v článku Jana Daňka, šéfa týmu záchránářů Hlavní báňské záchranné služby Ostrava-Radvanice na záchranné akci Amatéřka (Záchranář, říjen 1970) není mimo mne jmenována žádná jiná osoba, považuji za vhodné prezentovat můj pohled na záchrannou

dlouhých hodinách úmorného úsilí se báňským potápěčům podařilo protáhnout těla obou speleologů sifonem a následně 800 m dlouhou Povodňovou chodbou. Uložili je, uzavřená ve spacích pytlích, na břehu Bílé vody pod Dómem Objevitelů. Poté celá skupina vystoupila na povrch.

Záchranáři před sestupem do Amatérské jeskyně. Foto: archiv V. A. Gregora

Na povrchu zatím pokračovala bitva zájmů a priorit, často kořeněná pepnými slovy a doprovázená pocitem křivdy. Prostor začali opouštět hasiči, CO, vojáci a mnozí jeskyňáři. Vznikla horká debata o tom, kdo a jak vyprostí těla 110 m hlubokou vertikální částí Amatérské jeskyně. Bánští pracovníci přiznali, že tento úkol přesahuje jejich zkušenosti a možnosti. Štáb záchranné akce na lipovecké vápence, vedený Miroslavem Kalou, rozhodnul, že vyproštění nemohou provést amatérští jeskyňáři, a to z emocionálních důvodů. Byl předložen návrh na rozšíření těsných partií pomocí sbíječky popř. trhavin. Na místo byl dopraven kompresor DK 180 Moravského muzea, 6 v té době užívaný profesionálními jeskyňáři MK. Vzalo to dobrou hodinu, než se mi podařilo přesvědčit J. Daňka a M. Kalu o nepřijatelnosti takového zákroku jak z hlediska stability přístupových prostor, tak z hlediska zachování přírodního rázu jeskyně. S tím, že mám k dispozici tým, který je schopen provést vyproštění bez jakéhokoliv technického zásahu. Je paradoxní, že členy tohoto týmu byli právě amatérští jeskyňáři a kamarádi obou zesnulých – ti, kteří měli být podle plánu vyloučeni. Následující výčet členů týmu není definitivní: prosím pamětníky, aby pomohli mojí krasovějící paměti – možná, že jsem nechtěně na někoho zapomněl.

Jiří Beneš-Mauglí (horolezec, HO Slavie Brno, člen Výzkumné skupiny Macocha-VSM), Miloš Beníšek-Malej či Bezprstěj Šolim (SK-SSPVP, Trygon klub, nezávislý horolezec), Ladislav Dolníček-Dolňa

ZO 7-02 ČSS, Speleopotápěčská skupina ‚Hranický kras‘ Olomouc

Založení ZO 7-02 ČSS, ‚Hranický kras‘ Olomouc

Základní organizace 7-02 České speleologické společnosti, Speleopotápěčská skupina **Hranický kras** Olomouc, vznikla na ustavující schůzi ve středu dne 20. prosince 1978 v Olomouci. Tzv. „dekret“ byl vystaven Ústředním výborem ČSS ve smyslu § 7 tehdy platných Stanov ČSS dne 20. dubna 1979.

Většina ze zakládajících členů se potápěla v jeskyních, resp. v *Hranické propasti* od roku 1973 jako členové **Klubu sportovního potápění** 16. ZO Svazarmu při n. p. Moravské železářny Olomouc, pod vedením prom. pedagoga Jiřího Pogody (který ale členem ZO Svazarmu nebyl). Hlavní náplní ZO 7-02 ČSS ‚Hranický kras‘ od založení je průzkum Hranické propasti.

Logo ZO 7-02 ČSS Hranický kras

Předsedové ZO 7-02 ČSS, Hranický kras Olomouc

1978–1980: Antonín Moudrý (* 1947 – † 2010)

1980–1981: Ing. Jaromír Kovařík (* 1955)

1981–1987: Ing. Lubomír Benýšek (* 1950)

1987–2000: Ing. Milan Slezák (* 1955)

2000–2006: MUDr. Marek Vitovjác (* 1967)

2006–2016: Miroslav Lukáš (* 1950)

2016 – dosud: Bc. Michal Guba (* 1973)

Výjezdy do zahraničí

Expedice Kuba 1980

59 dní cesta NDR lodí *Gera* (Rostock, Antverpy, Veracruz, Tampico, Santiago de Cuba, Havana). Pobyt na Kubě čtvrt roku. Cesta zpět lodí 14 dní (Havana, Rostock). Prozkoumáno a zmapováno 25 jeskyní.

Účastníci: Ing. Lubomír **Benýšek** – vedoucí expedice, fotograf; Miroslav **Lukáš** – vedoucí potápěč, technik, kameraman; Fraňo ‚*Sabbath*‘ **Travěnek** – kartograf; Ing. Jaromír **Kovařík** – geolog; Tomáš **Ježek** – mechanik, fotograf, kuchař; MUC. Petr **Paszek** – zdravotník a Pavel **Řezníček** – fotograf.

Expedice Kuba – Mexiko 1982

Na druhou expedici se účastníci přepravili letecky. Auto, výstroj, jídlo atd. s předstihem cestovalo lodí. První zastávka byla Mexiko. Převážnou část pobytu v Mexiku mapovali cenoty na poloostrovu Yucatan. Poté se na tři měsíce přesunuli na Kubu, kde navázali na činnost z roku 1980. Kromě objevování nových zatopených jeskyní, natočili dva dokumentární filmy pro ČT Ostrava.

Účastníci: Ing. Lubomír **Benýšek** – vedoucí expedice, fotograf; Miroslav **Lukáš** – vedoucí potápěč, technik, kameraman; Fraňo ‚*Sabbath*‘ **Travěnek** – kartograf, ranhojič; Tomáš **Ježek** – technik, fotograf, kuchař; Vladimír **Vyhnálek** – entomolog a Jaroslav **Kvíd** – fotograf, obsluha kompresoru.

Hranická propast 1984. Nebe I. Miloslav Olšanský v Nebe I, které objevil Miroslav Lukáš dne 4. listopadu 1978. Foto: Ing. Lubomír Benýšek

Hranická propast 1984. Jaromír Andrés v Suché Rotundě objevené Miroslavem Lukášem a Jaromírem Andrésem 24. června 1978. Foto: Ing. Lubomír Benýšek

Hranická propast 1981. Kanál ke gejsírákům. Z hladiny padají BÝPSIKy (bývalé plovoucí sintrové kůrky, anglicky „rafty“) z nichž se tvoří raftové stalagmity (dříve „gejsírové stalagmity“). Na snímku Pavel Řezníček. Foto: Jaromír Andrés

Hranická propast 8. srpna 1976. První ponor do Rotundy mokré, hloubka asi -40 m. Na snímku s vyvalenými očima Fraňo „Sabbath“ Travěnek, za ním jeho gurú Miroslav Lukáš. Foto: Jaromír Andrés

Hranická propast, New York. Vzpříčený kmen v hloubce cca -75 m. Na snímku Krzysztof Starnawski. Foto: archiv ZO 7-02 ČSS „Hranický kras“

Po úspěšné záchráně robota GRALmarine. Na snímku zleva Bc. Michal Guba, Antonín Ptáček, Vladan Mickerts, Bc. Viktor Krmelín, David Čani, Radomír Teichmann, Ing. Josef Lukeš, Bartolomiej Grynda (konstruktér a pilot R.O.V. GRALmarine), mjr. Mgr. Martin Kučera (pilot R.O.V. SEAEYE) a Mgr. Helena Vysoká, Ph.D. Foto: archiv ZO 7-02 ČSS Hranický kras

Hranická propast 11. 7. 2017. Potápěčská výstroj a „roboti“ R.O.V. vytažení na povrch. Foto: archiv ZO 7-02 ČSS Hranický kras

19. června 2016. David Čani vytvořil český rekord, když při hledání teplého vývěru v Hranické propasti dosáhl hloubky –180 metrů. Ponor trval 446 minut, čas na dně 15 minut (tj. sestup 9 minut, pobyt v hloubce –180 m 6 minut). Foto: archiv ZO 7-02 ČSS Hranický kras

Speleopotápěč David Čani v místě pod „Kropenkou“, která je vstupním místem do Rotundy suché, hloubka okolo –8 metrů. Foto: Irena Stangierska

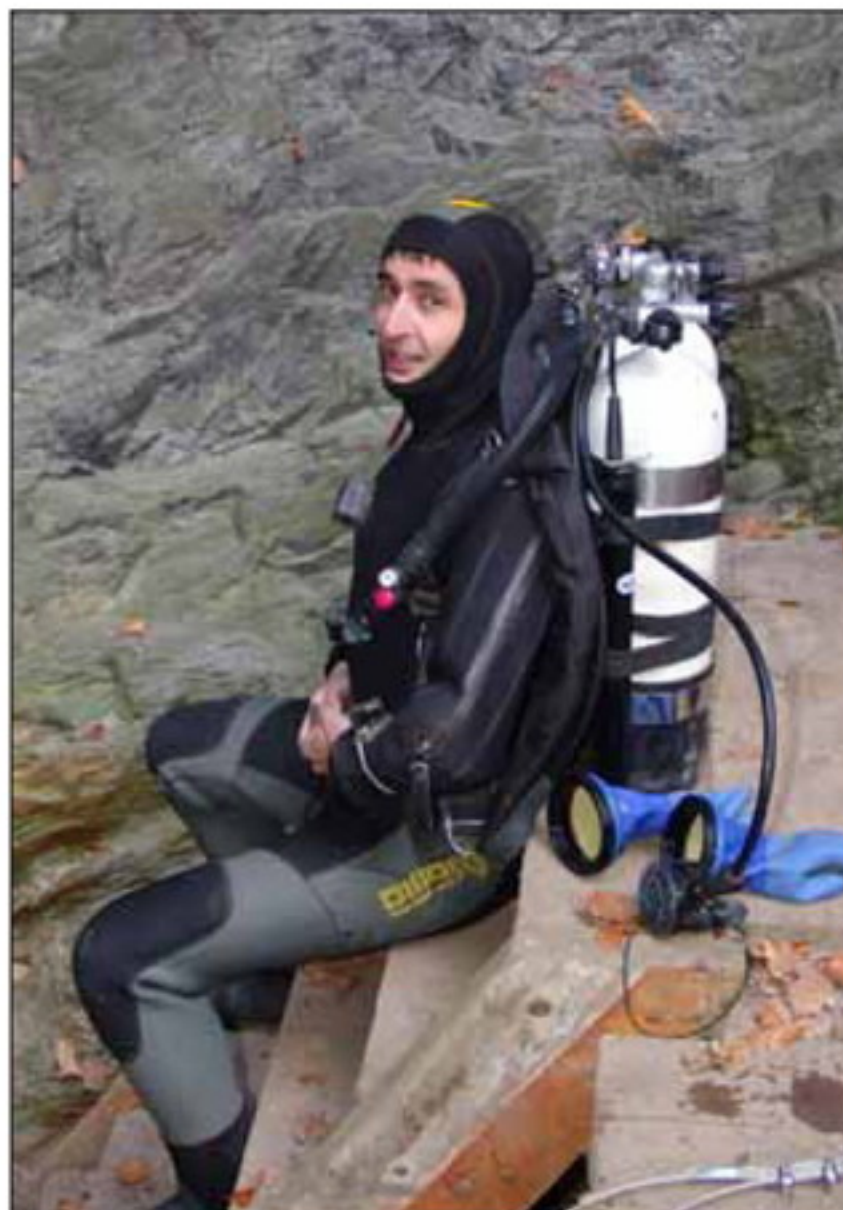
Hranická propast 19. 11. 2005. Obsluha vrátku, zleva Tomáš Ježek a Miroslav Lukáš. Foto: Dušan Šuráni

Hranická propast 19. 11. 2005. K ponoru se připravuje Miroslav Lukáš. Foto: Dušan Šuráni

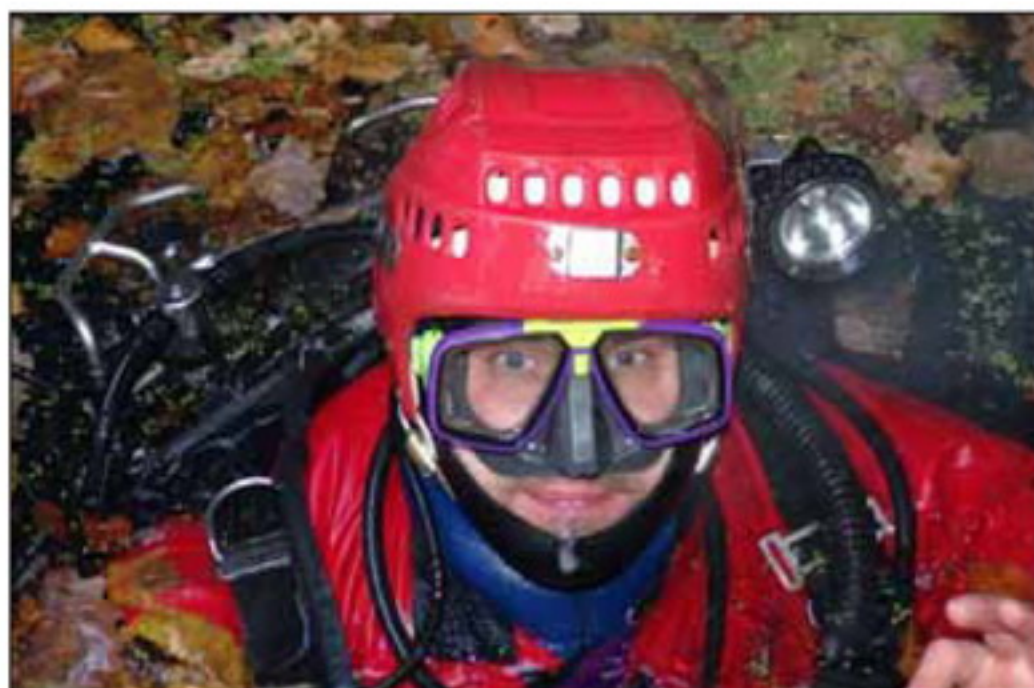
Hranická propast 2000. Dušan Šuráni (vlevo) provádí před sestupem kontrolu tlaku v láhvích. Vpravo Ing. Pavel Hurbiš. Foto: archiv Dušana Šurániho

Hranická propast 19. 11. 2005. K ponoru je připraven Ing. Pavel Hurbiš. Foto: Dušan Šuráni

Hranická propast 19. 11. 2005. Speleopotápeč Miroslav Lukáš. Foto: Dušan Šuráni

Hranická propast 19. 11. 2005. Speleopotápeč Petr Osina. Foto: Dušan Šuráni

Hranická propast 19. 11. 2005. Speleopotápeč Tomáš Ježek. Foto: Dušan Šuráni

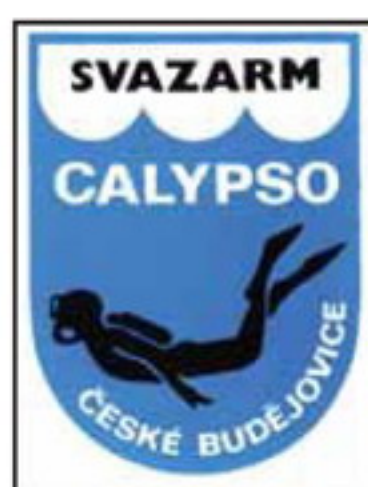

Hranická propast 19. 11. 2005. Speleopotápeč a kameraman Pavel Novák. Foto: Dušan Šuráni

Loga českých a slovenských potápěčských klubů a výrobců
potápěčské techniky

Tato publikace vás provede bohatou sportovní, výcvikovou, pracovní a rekreační činností potápěčských klubů, které vznikaly na konci padesátých až sedmdesátých letech minulého století, v mnoha případech ovlivněny prvními filmy J. Y. Cousteaua a H. Hasse.

První organizované aktivity lze v historii potápění v Československu nalézt již kolem roku 1956. Šedesátá léta minulého století pak zaznamenala velký rozmach sportovního potápění.

S rozvojem potápěčské techniky (zejména průmyslové výroby prvního československého přístroje REKORD), a také díky nebývalému zájmu ze strany prvních nadšenců o sportovní potápění dochází po celém Československu k založení mnoha zprvu vodáckých, a následně potápěčských kroužků a klubů organizovaných pod Svazem pro spolupráci s armádou (Svazarm).

Vznikaly ve složitých materiálních podmínkách, kdy na trhu nebyl dostatek základní potápěčské výstroje, o přístrojích a oblecích ani nemluvě. Přesto se našli někteří nadšenci, kteří si sami vyráběli základní výstroj a dokonce i vzduchové či kyslíkové dýchací přístroje, aby mohli nahlédnout do podvodního světa.

Ve Svazarmu se organizují kroužky a kluby a pod tlakem potápěčské veřejnosti vzniká Ústřední skupina potápění. Krajské výbory organizují první kurzy s dýchacími přístroji a vytvářejí se celostátní podmínky k metodické přípravě zájemců o potápění. To se záhy stává brannou disciplínou, stejně jako třeba střelectví či parašutismus. V roce 1962 se pořádají první soutěže ve sportovním potápění, nejprve v bazénech a později i na otevřené vodě.

Velký průlom v historii potápění způsobil rok 1968, kdy byl ustanoven Svaz potápěčů Československa. Díky organizačním změnám ve Svazarmu a výrobě potápěčské techniky dochází k masivnímu rozvoji sportovního potápění a klubové činnosti.

Jednoznačně lze říci, že kroužky a kluby sportovních potápěčů, jejich úspěchy i nezdary tvořily nedílnou součást historie i současnosti našeho potápění. Mnohé z nich se mohou právem pyšnit sportovními úspěchy svých členů, jiné zase úspěchy ve prospěch národního hospodářství při práci na nejrůznějších objektech a činnostech vázaných k vodě.

Kniha je připomínkou úsilí a dovednosti všech nadšenců organizovaných v potápěčských klubech, ale také vstupu tohoto odvětví do oblasti rekreační, pracovní, výzkumné i badatelské. Bez aktivní klubové činnosti by se historie potápění v českých zemích a na Slovensku nekonala. Publikace jistě potěší vyznavače potápěčského sportu. A v neposlední řadě i všechny, kteří mají rádi vodu, zejména pak ty, kteří tomuto sportu zasvětili kus svého života. Rozhodně by ve vaší knihovně neměla chybět...!